

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN LUCAS

¹⁻² Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiyržcuča, Jesucristuž puntuquiztan. Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha jaknužt watčhaja, jalla niiqui ana tjatzičha cherchi žoñinacaqui. Nii cherchi žoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinchiča. Nižaza yekja žoñinacžquiz tjaajinchizakazza Jesucristuž puntuquiztan. Nekztan tsjii kjaž žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan cjiyrchiča niž jaru niž jaru. ³ Nižaza wejrqui zumpacha pewcpewczinča jaknužt Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha watčhaja, jalla nii. Jalla nuž pewcpewczcu wejrqui pinsichinča Jesucristuž puntuquiztan cjiyrzjapazakaz niž jaru niž jaru. “Jalla niic waliž cjesača”, cjican pinsichinča wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiyržcuča, ⁴ Jesucristuž puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAŽ NASTAQUI

⁵ Ima Juan Bautistaž nasan jalla tuž watchičha. Judea yokquin Herodes cjita pajk jiliriqiu mantiñitača. Nižaza Zacarías cjita timplu cwitiñi žoñi želatča. Niiqui Abías cjita t'akquiztantača. Niiž tjun cjititača Elisabet. Nii nacaqui Aarón cjita tuquita atchi ejpžquiztan tjonñitača. ⁶ Nii pucultan lucutiñ žoñiqui Yooz yujcquiziqui zuma kamañchiztača. Yooz Epiž mantitacama kamñitača. Jalla nuž kaman ana čjul ujmi ninacž quintra tjeežñi atasača jecmi. ⁷ Ninacaqui ana zinta majchchiztača. Elisabet cjitiqui ana wira matiñtača. Nii oraqui pucultan lucutiñi chawc chawcwatača.

⁸ Tsjii nooj Zacarías t'akquiztan turnuž tjonatča, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooz

sirwatčha timpluquiz. ⁹ Nii timplu cwitiñinacaqui tsjii žoñi inzinzu tjaazñi illžñipantakalčha. Nekztan Zacari-
ižquiz illzičha. Jalla nuž illztaž cjen Zacariasqui Yooz
timpluquiz luzzičha, inzinzu tjaazñi. ¹⁰ Jalla nii in-
zinzu tjaazñi oraqui tama žoñinacaqui Yoozquin mayizican
želatčha timplu zancu. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii Yooz
anjilaqui Zacarižquiz parisquichičha timpluquiz. Nii
anjilaqui inzinzu altarž žew latuquiz tsijtsičha. ¹² Anjila
cheržcu Zacariasqui kuz turwaysi cjissičha, ancha tsuc-
chičha. ¹³ Anjilaqui cjichičha:

—Zacaríaš, ana am tsuca. Yoozqui amiž mayizitaqui
nonzičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui am Elisabet cjiti
tjunaquiz lucmajch wawaž majtkataquičha. Jalla nuž ma-
jtta am wawaqui Juan cjita tjuuchiz cjequičha. ¹⁴⁻¹⁵ Jalla
nii am majchqui walja pajk jiliriž cjequičha Yooz Ejpž
yujcquiziqui. Jalla nii majttiquiztanaqui, amqui cuntin-
tum cjequičha, walja chipsnaquičha. Nižaza walja zoñi-
nacami chipsnaquičha, am tjunaž majttiquiztanaqui. Am
majchqui vinumi awarintimi ana licaquičha. Ima maa
pjuchquiztan ulnan Yooz Espíritu Santuqui am majch
kuzquiz luzaquičha. ¹⁶ Am majchqui walja Israel wajtchiz
žoñinaca Yooz Ejpžquin wilta sirwizkataquičha. ¹⁷ Nižaza
am majchqui ima Jesucristuž ojklayan ojklayaquičha,
Yooz taku paljaycan. Cjuñzna. Tuqui timpuqui tsjii
Yooz puntu paljayñi profeta želatčha, Elías cjita. Yooz
Espíritu Santuqui nii Eliasquiz Yooziž tjaata taku pal-
jayskatchičha. Jalla nii tjaata taku paljaychičha Eliasqui,
ana ekscu. Yoozquin tjurt'iñi kuzziztačha. Jalla nižta-
pacha Yooz Espíritu Santuqui am majchquiz Yooziž tjaata
taku paljayskataquičha. Niiž paljaytiquiztan ejpžtanami
maatinacžtanami wilta zumanskataquičha. Nižaza am
majch paljaytiquiztan ana Yooz kuzcama kamñi žoñi-
nacami Yooz kuzcama kamñi cjisnaquičha. Jalla nižtiquiz-

tan Israel wajtchiz žoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquiča. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquiča, Yooz Majch zuma risiwt'isjapa. —Jalla nuž Zacariizquiz paljaychiča nii Yooz anjilaqui.

¹⁸ Nekztan Zacariasqui anjilžquiz pewcziča, tuž cjican: —¿Ultim werera amiž chiitajo? ¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc žoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican: —Wejrqui Gabriel cjititča. Yooz manta payiñtča. Yoozqui wejr mantižquiča amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰ Amqui weriž chiita ana criitiquiztan, upam cjisnaquiča, am maati majtzcama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan ažka želatča, ulanžquiz oraqui watatča. Jalla nižtiquiztan tjewzñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Žoñinacaqui zancu muzpa tjewznatča, Zacarías ulanžquizcama. ²² Nekztanaqui Zacariasqui ažktanalla ulanžquichiča. Pero ana jaknužt chii atchiča. Jalla nižtiquiztan nii zawnc žejlñi žoñinacaqui ispantichiča. “Timplu kjuyltan anjilžtan zalzižlani”, jalla nuž cjeyasiča. Upa cjissiž cjen Zacariasqui žoñinacžquiz kjaržtan paljaychiča.

²³ Tsjii kjaž majquiztan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichiča. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkchiča. ²⁴ Wiruñauqui niiž Elisabet cjiti tjunqui ica cjissinča. Nekztan Elisabet tsjii pjijska jiiz kjuyaran želatča. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychinča. Naaqui persun kuzquiz pinsichinča tuž cjican: ²⁵ “Yooz Jiliriqui wejr cjuñžcu, wejtquiz ickatchiča. Jaziqui žoñinacaqui anaž iya wejr iñarasača”.

JESUCRISTUŽ NASTAQUI MAZINTAČHA

²⁶ Nekztanaqui sojta jiizquiztan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cjita anjila cuchanžquichiča Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz. ²⁷ Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatča María cjiti. David cjita atchi ejpžquiztan tjoništača. Mariiqui José cjita žoňžtan kazzintača zalzjapa. Yoozqui naa Mariaquiz anjila cuchanžquichiča. ²⁸ Naaquiz tjonžcu, anjilaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamča amqui. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozqui amtan chicapachača. Yoozqui tjapa maatakžquiztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquiča. —Jalla nuž tsaanchiča anjilaqui.

²⁹ Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispantichinča. Kuzquiz pinst'ichinča, nii tsaantaqui anal intintasača, cjican.

³⁰ Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichiča:

—María, ana tsucaquiž amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquiča. ³¹ Jalla nižtiquiztan amqui icaquiča. Lucmajch wawchizim cjequiča. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequiča. ³² Tsjii noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriž cjequiča. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpqui niiž Majchquiz pajk mantiři cjiskataquiča, Israel wajtchiz žoňinacžjapa. Am David cjita atchi ejptača tuquita pajk mantiři. Jalla nižta pajk mantiři cjequiča am majchqui. ³³ Israel wajtchiz žoňinaca wiňayaž mantaquiča. Niiž mantitaqui wiňayaž želaquiča. Anaž tucuzinznasača. —Nuž paljaychiča anjilaqui.

³⁴ Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajuča.

³⁵ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Espíritu Santuqui amquiz tjonznaquičha. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niiž aztan tsjirižtakaz wez-caquičha am juntuñ. Nii oraqui Yooz Espíritu Santuqui am t'icznaquičha. Jalla nižtiquiztan nii am maatiqui juc'ant zuma lijítum kamañchiz cjequičha. Yooz Majchpančha niiqui. ³⁶ Nižaza amquiz maznučha tuž, am jamillquiztan Elisabet cjitiqui ickatchitačha, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoñinacaqui Elisabet puntuquiztan cjiñitačha: “Naa žončha ana matiñqui” cjicanaqui. Jaziqui sojta jiizkaz icchinčha. ³⁷ Yoozqui čhjulumipankaz paasačha. — Jalla nuž chiichičha anjilaqui.

³⁸ Nekztanaqui Mariiqui cjichinčha:

—Wejrqui Yooz Jiliriz mantitacama kamiñ žontčha. Yoozqui wejtquizimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojkchičha.

MARIAŽ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Mariiqui zati pariju ojkchinčha Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰ Jalla nicju Zacarías kjuya luzzinčha. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinčha. ⁴¹ Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuył cjenpacha kissičha. Nekztanaqui nii oraqui Espíritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzzičha nižaza chikatchičha. ⁴² Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariquiz paljaychinčha, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachičha. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila. ⁴³ ¿Kjažtiquiztan taa arajpach Jiliriz maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztčha. Anal waquisučha. ⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissičha. ⁴⁵ Yooziž apayžquita taku criichamčha, nii Yooziž chiita takucama

cumplisnaquiĉha, jalla nii criichamĉha. Jalla niŹtiquiztan zuma cuntintum cjequiĉha. NuŹ cjichinĉha Elisabetqui.

⁴⁶ Nekztanaqui Mariiqui chiichinĉha, tuŹ cjican:

“Wejt Yooz JiliriŹ honoral waytaĉha. ⁴⁷ Wejt LiwriiŹni Yooz-iŹ cjen, wejt kuzmi anĉaŹ chipĉha. ⁴⁸⁻⁴⁹ Wejrqui inakaztĉha. Yooz mantitacama kamiŹ Źontĉha. Yoozqui wejtquiz cjuŹŹquichiĉha. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'icziĉha. Jalla nuŹ wejtquiz pajk obra paachiĉha. Tekztan nawjcchuc tjapa ŹoŹinacaqui wejt puntuquiztan parlaquiĉha: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachiĉha’, cji-can. Werar Yoozqui jecŹquiztanami juc'anti zuma-pankazza. ⁵⁰ Yoozqui tjapa niŹquin rispitiŹi ŹoŹinacŹquiz okŹŹipanĉha, watay wata okŹŹipanĉha. ⁵¹ Yoozza walja pajk obranaca paaŹiqui. Mit kuzziz ŹoŹinacaŹ pinsitanaca inakaz cjiŹsa. ⁵² Walja azziz jilirinaca jwessa ninacŹ puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz ŹoŹinaca honorchiz cjiŹkatĉha. ⁵³ NiŹaza jakziltat ana cusasanacchiz t'akjiri Źejlĉhaja, jalla nii t'akjirinacŹquiz walja cusasanaca tjaaquiĉha Yoozqui. Antiz richahunzcazti laachi kjarquiz ana ĉhjulchiz quejpkataquiĉha. ⁵⁴⁻⁵⁵ NiŹaza Yoozqui uĉhum tuquita atchi ejpnacŹquizimi, AbrahamŹquizimi, AbrahamŹ majchmaatinacŹquizimi, jalla ninacŹquizimi taku tjaaĉiĉha, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuŹ okŹcu Yoozqui walja yanapĉha Israel wajtchiz Yooz sirwiŹi ŹoŹinacŹquin, ninaca ana tjatsŹiĉha”.

Jalla nuŹ chiichinĉha Mariiqui.

⁵⁶ Tsjii ĉhjep jiiz Mariiqui Elisabetatan kamchinĉha. Nekztan quejpcchinĉha naaŹa persun kjuya.

JUAN BAUTISTAŹ NASTA

⁵⁷ Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichiča. Nekztan lucmajch wawa majtchinča. ⁵⁸ Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz ancha zuma favora paachiča. Jalla nii quintu zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonžñi ojkchiča. Nekztan ninacaž tjonžtan, Elisabetaqui ancha cuntintutakalča. Ninacami cuntintuzakaztača. ⁵⁹ Jalla nekztan quinsakal tjuñquiztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkchiča wawa chimpus cuztrumpi paakatzjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatča, Zacarías cjican. ⁶⁰ Wawž maaqui cjichinča:

—Anaž. Tii wejt maatiqui Juan cjita tjuuchizpanž cjequiča.

⁶¹ Partinacazti pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui žejlča.

⁶² Jalla nekztanaqui wawž ejpžquiz kjaržtan pewcziča, čjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³ Ejpqui tsjii maychiča, tjuu cjiirzjapa. Nekztanaqui cjiirchiča, tuž cjican: “Wejt maatiqui Juan cjitaž cjequiča”. Nekztanaqui tjappacha ispantichiča nii puntuquiztan. ⁶⁴ Nii orapacha Zacari-asqui wilta chiiñi cjissiča. Jalla nuž wilta chii atcan, Yooz honora paljaychiča. ⁶⁵ Jalla nuž cjen wisinunacami ispantichi quirchiča. Tjapa kjutñi nii Judea yokaran nii quintu ojkchiča. ⁶⁶ Tjappacha nii quintu zizñi žoñinacauki kuzquiz pinsichiča: “¿Tii uzaqui čjulut cjisnaquejo?” cjican. Yooz kjarquizpantača nii wawaqui.

⁶⁷ Nekztanaqui Yooz Espíritu Santuqui Zacariižquiz chikatchiča. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziž tjaata takucama paljaychiča, tuž cjican:

⁶⁸ “Yooz Jiliri honorchiz cjilalla. Niiča Israel žoñinacž Yoozqui. Učhum Yoozqui niiž mantitacama kamñi žoñinacžquin cjuñziča. Jaziqui liwriita

cjequiča učumqui. ⁶⁹ Yoozqui walja azziz Liwriiñi cuchanžquichiča, učumnacaquiz. Davidž majch maatinacžquiztanpacha majttača nii Liwriiñiqui. David cjitaqui Yooz mantitacama kamñitača. ⁷⁰ Tuqui timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku tjaachiča. Yooz taku paljayñi žoñinacaqui niiž jaru niiž jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazziča. ⁷¹ Nii maztaqui tužutača: ‘Liwriitačhumž cjequiča, učum quintra žoñinacžquiztanami, učum chjaawjkatñi žoñinacžquiztanami’. ⁷² Yooz Ejpqui učum tuquita atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: ‘Wejrqui ančucaquiz tira okzniñča. Weriž zuma tjaata taku anal tjatsnača’. ⁷³ Nižaza Yooz Ejpqui učum tuquita Abraham ejpžquiz taku juramintužtan tjaachiča, nijapami učumjapami. ⁷⁴ Učum quintra žoñinacžquiztanami liwriitanaqui, učumqui ana ekskcu Yoozquin sirwasacha. ⁷⁵ Nižaza učumqui Yooz kuzcamakaz zuma ligituma kamaquiča. Jalla nuž kamcan učumqui Yooz sirwaquiča ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷ Nižaza Zacariasqui tira paljaychiča, tuž cjican: “Juan, wejt maati, amqui Jesús Jilirž tjonz tuqui ojklayaquiča, Israel žoñinaca nii zuma tjewznajo. Amqui jaknužt žoñinacž ujnacami pertunta cječhaja, jalla nii intintiskataquiča. Žoñinacž ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequiča. Jalla nuž intintiskattiquiztanaqui profeta cjitam cjequiča amqui, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸ Yoozqui učum ancha okzñiž cjen učum liwriyaquiča. Tsewctanpacha tsjii Liwriiñi cuchanžquichiča,

učhum kuzquiz tjuñižtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequiča. ⁷⁹Jalla nii Liwriiñiqui zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamañ jicz tjeeznaquiča, zumchiquiztakaz kamñi žoñinacžquizimi, ticzquiztan eksñi žoñinacžquizimi. Nižaza nii Liwriiñiqui učhum zuma irpaquiča, Yooz Ejpžtanami učhumtanami zumanznajo”.

Jalla nuž cjichiča Zacariasqui.

⁸⁰Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui pajkchiča. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nekztanaqui tsjii ch'ekti yokquin ojklayatča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz niž obra tjeezcama.

2

JESUCRISTUŽ NASTA

¹Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatča, Augusto cjita. Nii chawc jiliriqui mantichiča, tuž cjican: —Tjappacha žoñinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

²Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoñinaca mantiñi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchiča. ³Nekztanaqui tjapa žoñinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴Jalla nuž cjen José cjita žoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojkičiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵Jalla nuž cjen nicju ojkičiča, tjuu apuntiskati. María cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiqui Espíritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojkičiča, tjuu apuntiskati. ⁶Belén wajtquin irantižcu, María majst oraqui tjonchiča. ⁷Jalla nicju Mariiqui

primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjaz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjaz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATIRINACAQUI JESUSIŽQUIZ RISPITI TJONCHIČHA

⁸ Belén wajt žcatiran uuzi itzñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itzñitača pamparanpacha. ⁹ Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichiča:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zjičcuča. Tsjii Liwriiñiqui tjapa žoñinacžtajapa cuchanžquitača. Jalla niiž cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹ Tii zeziqui Davidž wajtquiziqui tsjii wawa majttača. Jalla ni-iqui Jesucristo Yooza, ančhuc Liwriiñi. ¹² Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjaz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenaqui ančhuc-qui zizaquiča, chekapan wereraž chiitkalala, niiqui. — Nuž cjichiča anjilaqui.

¹³ Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjican:

¹⁴ —Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjilalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjilalla.

¹⁵ Jalla nuž chiižcu, Yooz anjilanacaqui tsewc arajpacha quejpchiča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlas-sičha, tuž cjican:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsjii Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶ Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojkičiha. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luzzičiha. Nekzpacha awatirinacaqui zalchičiha Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷ Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž chiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichičiha. ¹⁸ Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžñi žoñinacaqui ispantichičiha. ¹⁹ Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinčiha. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinčiha. ²⁰ Awatirinacaqui uuzi ichi quejpchičiha. Nižaza Yooz honora paljaychičiha, tuž cjican:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waličiha učhumž nonžtanaca, učhumž chertanacami. Yooz anjilaž chiitacama nižtapacha cherčinčhumla. —Jalla nuž cjican Yooz honora waytissičiha awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTAČHA

²¹ Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachičiha. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz čiichičiha, “Jesús cjita cjequicha amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchičiha.

²² Tuquitanpacha tsjii taku mantichičiha Moisesqui, tuž cjican: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasächa. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpanča. Jalla nekztanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasača”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchičiha Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojkičiha wawa Yoozquin cumpjii.

²³ Tsjii Yooz liiqui tuž cjichiča, “Primir lucmajch wawa majtžcu, Yoozquin cumpjitaž cjequiča Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichiča. ²⁴ Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojkchiča. Yooz liiqui zakaz cjiča: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

²⁵ Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita žoñi želatča. Nii žoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacž Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espíritu Santuž irpita žoñipantča. ²⁶ Espíritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjian: “Ima ticzcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi Jiliri cheraquiča”. ²⁷ Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espíritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchiča. Nekziqui Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichiča. ²⁸ Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaaziča. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjejajo, tuž cjichiča:

²⁹ —Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiñ žoñtča. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamča. Anziqui amiž chiita taku cumplichamča. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasača. ³⁰ Jaziqui wejt persun čhjujčžtan tii amiž cuchanžquita Liwriiñi cherchinča. ³¹ Tjappacha tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa tii Liwriiñi cuchanžquichamča. ³² Tii Liwriiñiž cjen, Israel žoñinacžquizimi parti žoñinacžquizimi Yooz kamañ jicz tjeežtaž cjequiča, liwriita cjejajo. Nižaza tii Liwriiñiž cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča Simeonaqui.

³³ Simeonž chiitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninacž kuzquiz ispantichiča. ³⁴ Nekztanaqui Simeonaqui ni-

nacžta Yoozquin mayizichiča walikaz cjejajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequiča. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacazti ujquin tjojtznaquiča. Tiiqui walja chawc jiliripanž cjequiča. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquiča, Yooziž cuchanžquita cjenami. ³⁵ Tii wawaž cjen žoñinacaž kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequiča. Nižaza María, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequiča. —Jalla nuž mazziča Simeon-aqui.

³⁶⁻³⁷ Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatča, timpluquiz zakaz. Naatača Yooz taku paljayiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttača, Aser cjita t'akquiztan. Pakallawk wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticziča. Anziqui walja chawc žontača. Quinsakalc tunca pusin watchiztača naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtača. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtača majiñami weenami. ³⁸ Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinča. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquiž cjichinča. Nekztan nii wawž puntu paljayi kalltichinča Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewzñinacžquiz.

JESUSAQUI PAJKCHIČHA

³⁹ Tjapa Yooz mantita lii cumplizcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpchiča. Niiž persun watja Nazaret cjita quejpchiča. ⁴⁰ Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchiča. Tsjan tjupi y nižaza tsjan čhjultaki zizñi cjissiča. Yooz Ejpqui nii walja cwitichiča, nižaza yanapchiča.

⁴¹ Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchiča, pascua pjijsta payi. ⁴² Jesusaqui tuncapan wajtchiz

cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchiča pascua pji-jsta cuztrumpi payi. ⁴³ Jalla nekztan pji-jsta žeržcuqui, quejpchiča ninacaqui. Jesús uzazti Jerusalén wajtquiz eclichiča. Niiž maa ejp ana ecliñi naychiča. ⁴⁴ Niiž maa ejpqui pinsatča, “Niiž mazinacžtanž caa”, cjican. Jalla nuž cjen niiž maa ejpqui ojkchiča tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchiča jamillanacžquin nižaza ocjalž maziran. ⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wači atchiča. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpchiča, jalla nicju kjurzjapa.

⁴⁶ Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchiča timplu kjuyła. Timpluquiz Israel li tjaajiñi maestruncžtan želatča. Maestruncž takunaca nonznatča. Y nižaza maestruncžquiz pewcznatča Jesusaqui. ⁴⁷ Nii uzaž paljayta taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča, nii uzaž nuž čhjulumi zizñiž chiyan. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuž žejlñi cheržcu, ispantichi cjissiča maa ejpmi. Nekztanaqui niiž maaqui chiižinčinča:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinča wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui nižquiz chiižinčinča.

⁴⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Wejr tjapa kjutñi kjurchamkaya? Wejt persun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantača wejtlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amya?

⁵⁰ Jalla nuž chiyan niiž maa ejpqui ana intintazziča.

⁵¹ Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchiča. Nicju irantižcu maa epiz mantitanaca cazñipanikaztača. Maaqui jalla niiž nuž wattanacquiztan kuzquiz chjojčinča. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchiča. Nižaza tsjan zizñi pinsamintuchiztača. Yooz Ejpmi žoñinacami niiž cjen cuntintutača.

3

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHIĈHA

¹ Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljayi kallantichićha. Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatćha. Tsjiiqui Tiberio cjitataćha, juc'ant chawc jiliritaćha niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cjican mantichićha. Nižaza tira mantiņipantaćha. Tsjiizuņqui Poncio Pilato cjitataćha. Niiqui mantichićha Judea cjita yokquin. Tsjiizuņqui Herodes cjitataćha. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritaćha. Niž lajkqui Felipe cjitataćha. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiņitaćha. Tsjiizuņqui Lisanas cjitataćha. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiņitaćha. Nii timpuqui ninacataćha pajk jilirinacaqui. ² Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacataćha. Nii timpuqui Juanqui želatćha tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljaychićha. ³ Nekztan Juanqui tjapa kjutņi Jordán puj yokaran ojklaychićha. Nicju žoņinacžquiz paljaychićha, tuž cjican:

—Anćhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan anćhuca ujnaca pertunta cjequićha. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesaćha. —Jalla nuž paljaychićha Juanqui.

⁴ Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayņi profeta želatćha. Niiž cjijrta takucama watchićha. Jalla tuž cjican, cjijrchićha:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoņiqui altu tawkžtan paljayžcaquićha, tuž cjican: “Tsjii chawc jiliriž tjonaquićha. Jaziqui zuma kamaņ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz anćhuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lijitumapanž cjee. ⁵ K'awanaca liwj tjattjatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz

zuma zok'okajo. Nižaza nii t'ojonacaqui zumpacha kujjzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquiča. ⁶ Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cuchanžquita Liwriiñiž cheraquiča' ”.

Jalla nuž cjican cjiŕchiča nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

⁷ Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanžquichiča, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Zkora irata incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančhucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁸ Kuz campiichinčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančhuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjonińča. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹ Ančhucqui tsjii frut muntižtakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aačhtaž cjequiča jir achtan. Jalla nuž k'aačhtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča. —Nuž cjican paljaychiča Juanqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacjo?

¹¹ Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz žoñžquin tjaasača. Tsjii wacchi čhjerchiz žoñiqui tsjii ana čhjerchiz žoñžquin niž čhjeri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

¹² Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriñi žoñinacaqui Juanžquin tjončiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, ¿wejrnacqui čhjulut paaquiya?

¹³ Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquiča. Anaž juc'anti cobraquiča ančhucqui.

¹⁴ Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Wejrnaczi čhjulut paaquiya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui žoñžquiztan anaž čhjulumi kjañasača. Nižaza anaž fuerziyasača. Nižaza žoñžquizimi ana inapankaz tjojtnasača, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaaziča Juanqui.

¹⁵ Tjapa žoñinacaqui Yooziž cuchanžquita Cristuž tjonz ancha tjewznatča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui kuznacquiz pinsichiča: “Juanqui Cristužłani” cjican. ¹⁶ Pero Juanqui tjappacha nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui kjaztankal bautisuča. Tsjiizuñ wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espíritu Santužtanami arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niiž čhjata chjojkinimi atasača, niižquiz atintisjapa. Inakaztča wejrqui.

¹⁷ Juanqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majcžtaž cjequiča. Nii itsanacazti liwj ujžtaž cjequiča, ana tjesñi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča.

¹⁸ Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinchiča Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychiča, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹ Nižaza wiruñaquí Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niž jilž tjunatan zalsiča. Felipe cjitatača niž jilaquí. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalča. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichiča tjapa niž anawali paatiquiztan. ²⁰ Herodeszti ana nonziča. Juc'anti anawalinaca paachiča, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUŽ BAUTISTA

²¹ Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautissiča. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatča. Nii orapacha arajpacha cjetziča. ²² Yooz Espíritu Santuquí tsjii palumažtakaz chjijwžquichiča Jesusiž juntuñ. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquini nonziča. Nii joraquí tuž cjican chiižquichiča:

—Amča wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutča wejrtqui.

JESUCRISTUŽ TUQUITA ATCHI EJPNACAČHA TINACAQUI

²³ Jesusaquí nii oraquí quinsatunc watchiztača. Jalla nekztanaquí niž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichiča. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaquí tinacača. Primero Josež maati cjitažtakaztača. Josequí Eliž majchtača. ²⁴ Eliquí Matatž majchtača. Matatquí Leviž majchtača. Leviquí Melquiž majchtača. Melquiquí Janaž majchtača. Janaquí Josež majchtača. ²⁵ Josequí Matatías majchtača. Matatiasquí Amós majchtača. Amosquí Nahumž majchtača. Nahumquí Esliž majchtača. Esliquí Nagaiž majchtača. ²⁶ Nagaiquí Maatž majchtača. Maatquí Matatías majchtača. Matatiasquí Semeiž majchtača. Semeiquí Josež majchtača. Josequí Judaž majchtača.

SAN LUCAS 3:27 19 SAN LUCAS 3:38

²⁷ Judaqui Joanaž majchtača. Joanaqui Resaž majchtača. Resaqui Zorobabelž majchtača. Zorobabelqui Salatielž majchtača. Salatielqui Neriž majchtača. ²⁸ Neriqui Melquiž majchtača. Melquiqui Adiž majchtača. Adiqui Cosamž majchtača. Cosamqui Elmodamž majchtača. Elmodamqui Erž majchtača. ²⁹ Erqui Josuež majchtača. Josuequi Eliezerž majchtača. Eliezerqui Jorimž majchtača. Jorimqui Matatž majchtača. ³⁰ Matatqui Leviž majchtača. Leviqui Simeonž majchtača. Simeonqui Judaž majchtača. Judaqui Josež majchtača. Josequi Jonanž majchtača. Jonanqui Eliaquimž majchtača. ³¹ Eliaquimqui Meleaž majchtača. Meleaqui Mainanž majchtača. Mainanqui Matataž majchtača. Matataqui Natanž majchtača. ³² Natanqui Davidž majchtača. Davidqui Isaiž majchtača. Isaiqui Obedž majchtača. Obedqui Booz majchtača. Boozqui Salmonž majchtača. Salmonqui Naasonž majchtača. ³³ Naasonqui Aminadabž majchtača. Aminadabqui Aramž majchtača. Aramqui Esromž majchtača. Esromqui Fares majchtača. Faresqui Judaž majchtača. ³⁴ Judaqui Jacobž majchtača. Jacobqui Isaacž majchtača. Isaacqui Abrahamž majchtača. Abrahamqui Tarež majchtača. Tarequi Nacorž majchtača. ³⁵ Nacorqui Serugž majchtača. Serugqui Ragauž majchtača. Ragauqui Pelegž majchtača. Pelegqui Heberž majchtača. Heberqui Salaž majchtača. ³⁶ Salaqui Cainanž majchtača. Cainanqui Arfaxadž majchtača. Arfaxadqui Semž majchtača. Semqui Noež majchtača. Noequi Lamecž majchtača. ³⁷ Lamecqui Matusalenž majchtača. Matusalenqui Enocž majchtača. Enocqui Jaredž majchtača. Jaredqui Mahalaleelž majchtača. Mahalaleelqui Cainanž majchtača. ³⁸ Cainanqui Enós majchtača. Enosqui Staž majchtača. Setqui Adanž majchtača. Adanqui Yooziž paatiquiztan

Yooz maatitačha.

4

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZ-JAPA PECATČHA

¹ Jesusiž kuztan Yooz Espíritu Santuž kuztan tsjii kuzziztačha. Jalla nuž cjen Jesusaž Jordán cjita pujquiz-tan okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchičha ch'ekti yokquin. ² Jalla nii ch'ekti yokquin žejlchičha pusi tunc tjuñi. Jalla nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatčha. Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana čhjeri lujlchičha. Jalla nižtiquiztan pusi tunc tjuñquiztan ana lujlchiž cjen čhjeri eecskatchičha.

³ Jalla nekztanaqui nii diabluqui cjichičha:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla. —Nuž diabluqui chiichičha.

⁴ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Žoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja žetasačha. Yooz takučha chekanaqui, jalla niičha ultim čhjerižtakazqui, Yooztan wiñaya žetz-japaqui”.

⁵ Jalla nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchičha tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquiz žejlñi yokanaca tjeezičha tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷ Nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui, nižaza wejr rispi-taquiž niiqui, tjapa tii yokquiz žejlñinaca amquiz tjaataž cjequičha. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaačha, am mantisjapa. Tii yokquiz žejlñinaca amtaž cjequičha tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatačha. Jaziqui wejrqui jakzil-tižquiz tjaaz pecučhaja, jalla nižquin tjaasačha. —Jalla nuž cjichičha diabluqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliričha”, nuž cjican cjijrtačha.

⁹⁻¹¹ Nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchičha Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchičha. Nekztan cjichičha:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Yooz Ejpqui niíž anjilanaca mantaquičha, am cwitisjapa. Ninacž kjaržtan am cwitaquičha, ana am kjojcha čhjojritžta cjejajo čhjul mazquiztanami”. Nuž cjijrtačha. Jaziqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kossuc tii yokquiz layžcalla.

¹² Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquičha”.

¹³ Jalla nekztanaqui diabluqui ana čhjulu iyas pinsiñi cjišičha, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapaqui. Nekztanaqui tsjii kjažtapacha niížquiztan zarakchičha. Wiruñ wilta ujquiz tjojtskatz yanznaquičha.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAYCHIČHA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui quejpžquichičha Galilea cjita yokquin. Walja Espiritu Santuž azziztačha. Tjapa yok kjutñi niíž quintuqui ancha ojkchičha. ¹⁵ Galilea yokquin želan judío ajcz kjuyanacquizimi tjaažiñitačha. Niiž tjaa-jintiquiztan tjapa žoñinacaqui niíž honora waytichičha.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHIČHA

¹⁶ Nekztanaqui niíž persun watja ojkchičha, Nazaret cjita. Jalla niitačha niíž pajkta watjaqui. Jeejz tjuñ nojiqui ajcz kjuyquin luzzičha, niíž cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlcan, tsijtsičha Yooz taku liizjapa. ¹⁷ Nekztanaqui Isaías cjita profetaž cjijrta Yooz taku, jalla

nii libruqui chjalztatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtchiča tii cjiirta taku. Nekztan liichiča, tuž cjican:

¹⁸ “Yooz Espíritu Santuqui wejt kuzquiz žejlča. Wejrqui illztača, pori žoñinacžquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača llaquizñi žoñinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača tanta žoñinacžquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančhucqui’ cjican. Nižaza wejrqui cuchanžquitača zur žoñinacž čhujqui čhjetnajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača ana zuma langzkatta žoñinaca liwriyajo. ¹⁹ Yooz Ejpqui žoñinacžquiz zuma favora paaquiča. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espíritu Santuqui wejttan chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cjiirtača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii libro pjucžcu ajcz kjuya atintiñi žoñžquiz intirjichiča. Nekztan nužquiz julziča. Tjappacha nezk žejlñi žoñinacaqui tira niižquin chekznatča. ²¹ Nekztanaqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cjiirta Yooz taku cumplissiča ančucaž nonžnan.

²² Nekztanaqui žoñinacaqui chiichiča, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niiž zuma chiita takunacquiztan ispantichiča. Ninac-pora parlassiča, tuž cjican:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

²³ Nekztan Jesusaqui tuž chiichiča:

—Ančucaquiztan žoñi wejtquiz chiyačhani, “Am kulñi žoñimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinča, jalla nii quintu nonzinčhucča. Jaziqi

ančhucqui wejtquiz tuž chiyächani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chiyächani.

²⁴ Jesusaqui tirapan paljaychiča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii Yooz taku paljayñi profeta zuma risiwasacha. Persun wajtchiz žoñinacazti nii Yooz taku paljayñi profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵ Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Čhjep wata sojta jiizziz ana wira chijinchiča. Jalla nižtiquiztan walja mach'atača. Ana čhjeri želatča nii wajtquinaqui. ²⁶ Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninaczquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷ Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa žoñinaca želatča; lepra cjita conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa žoñinaczquiz ana čhjulumi čhjetinchiča. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz žoñžquiz čhjetinchiča. — Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁸ Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczñi žoñinacaqui muzpa žawjchiča Jesusiž quintra. ²⁹ Ninacaqui walja tsijtsiča. Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchiča. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutñi Jesusa chjitchiča, nii k'awquiztan kossuc tjojtsjapa. ³⁰ Ultimquiziqui Jesusazti ninacz taypi watchiča. Ana čhjulumi kjaž cjita ojkchiča.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŇI ČHJETINTA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui ojkchiča Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla nicjuqui jeejz tjuñ nooj

Jesusaqui tjaajinchiča ajcz kjuyquin. ³² Niiž tjaajintiquiztan žoñinacaqui walja ispantichiča. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinchiča.

³³ Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraž tanta žoñi želatča. Nii žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

³⁴ —¡Ay! Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimča. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuča. Yooziž zuma cuchanžquita Žoñimča amqui. —Jalla nuž cjichiča nii zajraqui.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujziča, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! ¡Tii žoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui žoñi tjojtcu zajraqui ulanchiča žoñinacaž cheranpacha. Ana nii žoñi čhjojritžcu, ecchiča. ³⁶ Nekztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Jalla nekztan parlassičha, tuž cjican:

—¿Čhjul mantiñi takumekaz chiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Tiiž manti-tiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassičha.

³⁷ Tjapa kjutñi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasñitača.

SIMON PEDRUŽ AJMUŽ MAA ČHJETINTA

³⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchiča. Nekztan Simonž kjuyquin luzziča. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatča. Tjapa curpu walja kjakchi želatča. Nii žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiča:

—Čhjetinžinalla, —cjican.

³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutñi chut-jatchiča. Nekztan laa žon čhjetinchiča. Ch'ujlñi

conaqui apaltichiča nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinča, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinča.

TJAPAMAN LAA ŽOŇINACA ČHJETINTA

⁴⁰ Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca zjijcchiča, Jesusa čhejtnajo. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziča. Jalla nuž lanžcu čhjetinchiča. ⁴¹ Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchiča. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchiča:

—Yooz Maatimča amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatča, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranacžquiz ujziča, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapanča chiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHIČHA

⁴² Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiča, ana žoñž žejlz yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchiča. Nižtami kjurñi žoñinacaqui irantichiča jakziquin Jesusa želatčhaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs pecatča, ana jakziquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yekjap watjanacquin jaknužt žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquizičhaja, jalla nii paljayzquiztanča wejrqui. Jalla nijapa wejrqui tii muntuquiz cuchanžquitača.

⁴⁴ Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklaychiča Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitača.

5

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHIČHA

¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatča. Genesaret cjitača nii pajk kotaqui. Jalla neks želan walja žoñinacaqui nižquin tjonchiča. Yooz taku nonzjapa niž muytata ancha ts'acjasatča. ² Jesusaqui pizc laachi warcu cherchiča kot atquiz. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui warcunaca ecchitača. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatča. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita žoñž warcuquiz luzziča. Simonžquiz nii warcu koluc atskatchiča kot mor kjutñi cheechi. Jesusaqui warcuquiz julžcu, žejlñi žoñinacžquin tjaajñi kallantichiča. ⁴ Jalla nuž žoñinacžquiz tjaajñi žeržcu, Simonžquiz cjichiča:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutñi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtžna.

⁵ Simonaqui kjaaziča tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, zeziqi wejrnacqui pakara langzinča, pero ana zinta ch'iz tanchinča. Nižtaqui amiž mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtžnača.

⁶ Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi jooziča, redmi wjajrzñi kallantichiča. ⁷⁻⁸ Nii oraqui ninacž mazinaca yekja warcuquintača koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajrzñi kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilžcu, kjawziča yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižcu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijpsiča. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julžni tjurchiča nuž wacchi ch'iz tanziž cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillziča. Nekztan cjichiča:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz žoñtča wejrqui. Amtan chica ojklazyqui anal waquizuča.

⁹ Jalla nii wacchi ch'iz tanchiž cjen, Simonaqui walja ispantichiča, nižaza niž mazinacami. ¹⁰ Tsjii pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan cjitatača. Ninacaqui Zebedeož majchnacatača. Jacobžtan Juanžtan nižaza ispantichi cjišiča. Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata amqui žoñinacam juntaquiča Yooztajapaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskatžcu, ninacaqui tjappacha ecchiča. Nižaza nii ch'iz tanz langz jaytichiča Jesusižtan chica ojklayzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOŇI ČHJETINTA

¹² Tsjii noojiqui Jesusaž tsjii wajtquiz želan, tsjii mojkchi janchichiz laa žoñi tjonchiča. Jesusa cheržcuqui, niž yujcquiz puct'ichiča yokquizpacha. Jalla nekztanaqui rocchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pečhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissiča mojkchi janchi laaquiztan. ¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi mantichiča ana jeczquizimi nuž nii čhjetinta puntu chiichiyajo. Nižaza cjichiča:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁵ Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissiča tjapa kjutñi žoñinacžquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoñinacaqui ajcsquichiča Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichiča Jesusaž čhjetinta cjisjapa. ¹⁶ Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiztan zarakžcu ana žoñinacž žejlz yokquin ojkchiča. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichiča.

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹⁷ Tsjii nooj niž wiruñ Jesusaqui tjaajnatčha. Jalla niran fariseo cjita žoñinacaqui julzi želatčha, nižaza judiuž kamañ lii tjaajiñi žoñinaca želatčha. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchičha, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalenquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoñinaca čhjetincan, Yooz azi tjeezičha. ¹⁸ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž žoñinacaqui tsjii zuch žoñi zjicchičha tjajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatčha. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatčha. ¹⁹ Pero muzpa žoñinacacaž ajcsiž cjen, ana Jesusižquin macjati atchičha. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetchičha, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoñi tsewctan kjuylchuc majcchičha tjajz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlñi žoñinacž taypi nuž Jesusiž yujcquin apjatchičha. ²⁰ Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoñžquiz cjichičha:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertuntačha.

²¹ Jalla nekztanaqui judiuž kamañ lii tjaajiñinacžtan fariseonacžtan kuzquiz pinsi kallantichičha, tuž cjican: “¿Ject tii žoñejo? ¿Kjažtiquiztan nižta chiijo? Yooz quintra anawalipanla tii žoñž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertunñiqui”. Jalla nuž pinsichičha nii žoñinacaqui.

²² Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychičha. Nekztan ninacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo? ²³ ¿Jaksilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaj? už “Tsi-jtsna. Am tjajz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ²⁴ Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha wejrqui. Tii muntuquiz jiliritčha, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyučha. Jalla nii zizjapa ančhucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichičha:

—Amquiz cjiwčha, tsijtsna. Am tjajz zqutinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoñiqui tsijtsičha, žoñinacaž cheranpacha. Tjajz zquti aptičcu, persun kjuya ojkchiča. Yooz honora waytican ojkchiča. ²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča. Ekeksan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuñiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumčha.

LEVI CJITA ŽOÑIQUI JESUSIŽQUIN KUZZIZ CJISSIČHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoñi cherchiča. Impuesto cobriñi žoñitačha niiqui. Impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatčha žoñinacžquiz cobrican. Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Wejttanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Leví cjita žoñiqui tsijtsičha. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchiča.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pijjsta paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz zuma čhjeri tjacziča. Čhjeri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinacžtan nižaza yekja ujchiz žoñinacžtan chica julzi želatčha. ³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo žoñinaca nižaza judiuž lii tjaajiñi maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz chuchi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čhjeri lujl ančhucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaaziča ninacžquiz, tuž cjican:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasačha. Antiz laa žoñinacaž pecchiya. ³² Wejrqui “zumal kamučha” cjiñi žoñinacžquiziqui anal kjawžni tjonchinčha. Antiz

“ujchizpančha” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinčha, ninaca Yoozquin kuzziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chiichičha, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñičha. Y nižaza ninacž cuzturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñičha. Pero amiž tjaajinta žoñinacasti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Čhjeriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchičha nii žoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Zals pijstiquiz žoñinacaž impittaž cjenaqui, ¿kjažt zalsñi žoñžtajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasačha. ³⁵ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasačha.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasačha, tsjelanzi zquiti rimintisjapa. Jalla nuž paaquiž niiqui, nii ew zquiti pertisnaquičha. Nižaza nii ew riminta apjataqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequičha. ³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasačha. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasachha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasačha.

³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasačha. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesačha. ³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasačha. “Wejtta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequičha. Nižtakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasačha.

6

TSJII JEEJZ TJUÑQUIZ WATTA

¹ Tsjii jeejz tjuñ noojiqui Jesusaqui zkal taypiranž okatča niiz tjaajinta žoñinacžtan. Jalla nuž ojkan niiz tjaajinta žoñinacaqui tric oza kjajpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjojchiča. Nekztan lujlchiča. ² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo žoñinacžti ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpanča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum David cjita tuquita atchi ejpqui niiz mazinacžtan čhjeri eecskatchiča.

⁴ Čhjeri eeczanaqui arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča. Nižaza niiz mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujlsqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz žoñtča. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŇCHI ŽOŇI ČHJETINTA

⁶ Niiž wiruñ jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzziča judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajni kallantichiča. Nicju tsjii žoñi želatča žew kjara kjoñchi.

⁷ Nižaza judiuž lii tjaajiñinacžtan, fariseonacžtan želatča. Nii žoñinacaqui Jesusaž awayt'atča, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča, Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸ Pero Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz naychipanča.

Jalla nektanaqui kjara kjoñchi žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiitiquiztanaqui nii žoñiqui nii taypiquin tsijtsiča. ⁹ Nektanaqui Jesusaqui parti žoñinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—Wejrqui ančhucaquiz tsjii pewcsnasača. ¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? žoñžquiz zuma paasaya uz žoñžquiz ana zuma paasaja. Žoñž wira liwriyasaya uz žoñž wira ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma paazqui učhum lii jaruča jeejz tjuñquizimi. —Jalla nuž cjican, chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁰ Jalla nektanaqui Jesusaqui niiž muytata žejlñi žoñinacž kjutñi chercherziča. Nektan kjara kjoñchi žoñžquiz cjichiča:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoñiqui nuž kjara chjinžcu niiž kjara žejtchi quirchiča. ¹¹ Quintra žoñinacazti nii cheržcu walja žawjchiča Jesusiž quintra. Jalla nektanaqui ninacpora pewcsarassiča, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹² Niiž wiruñaqi Jesusaqui tsjii curullquin ojkchiča Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichiča. ¹³ Tjuñiž tjewctanalla, niiž tjaajinta žoñinaca kjawziča. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illziča niiž mantita apostolonaca cjisjapa. ¹⁴ Nii illzta apostolunacaqui tuž cjita tjuunacchiztača: Simonatača; nižaza niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Andrestača, Simonž lajk Jacobotača. Juantača. Felipetača. Bartolometača. ¹⁵ Mateotača. Tomasatača. Jacobotača; niiqui Alfeo cjita žoñž majchtača. Simonatača, nižaza niiqui Canaan t'akquiztantača. ¹⁶ Judastača, Jacobž

lajk; nižaza Judas Iscariotitačha; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchičha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž illztanacžtan chji-jwžquichičha curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niž tjaajinta žoñinacžtan tsijtsičha. Nicju wacchi žoñinaca želatčha, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén waitquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchičha. Nii žoñinacaqui Jesusiž takunaca nonzñi irantižquichičha. Yekjapanacaqui tjonchičha laanacquiztan čhjetinta cjisjapa. ¹⁸ Nižaza yekjapanacaqui tjonchičha zajranacaž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinchičha. ¹⁹ Jesucristuqui čhjetinz azziztačha. Nižaza Jesusaqui tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinchičha niiž aztan. Tjappacha laa žoñinacaqui Jesusa lanz pecatčha, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIŽ TJAAJINTANACA

²⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacž kjutñi cherzičha. Nekztan paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita zuma kamañauqui ančhucaltajapačha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹ Čhjeri eecsñinaca, wiruñ Yoozqui ančhucaquiz wali cjiskataquičha, tsjii čhjeržtan chjekchižtakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

‘Llaquitanaca, anžic ančhuc kaačhan. Wiruñauqui ananiž chipchipaquičha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³ ‘Ančhucqui, Yooz Majchquin sirwiñi žoñinacčhucčha. Quintra žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkatčha. Nižaza jakurpayaquičha. Nižazaž ch'aanaquičha. Nižaza iñaraquičha. Ančhucaquiz ana zumapanž nayaquičha. Jalla nuž cjenami ancha cuntintuž cjee. Ančhuczi arajpachquin ojkžcu, wali kamañ wira tanznaquičha,

tsjii chawc premiužtakaz. Nižtapan tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz sirwiñi profetanacžquiz chjaawjkatñipantača. Jalla nižtiquiztan anziq cuntintuž cjee.

²⁴ 'Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčhucča. ¡Wiruñ anawalipanž ančhucaquiz wataquiča!

²⁵ 'Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, poriztakaz cjisnaquiča. Yoozquin ana cjuñziž cjen t'akjiriž cjisnaquiča. Ana walinaquiztan chipchinaca tsjii noojiqui ananiiz kaaquiča nižaza llaquitaž cjequiča.

²⁶ 'Ančhucqui, Yooz taku chiitažoka cjiñi žoninacčhucča. Tjapa žoñinacaqui ančhuca honora waytaquiž niiqui ančhucaquiz juc'ant anawaliž cjequiča. Tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichiča toscara chiichiiñinacžquiz.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA KUZUZPANŽ CJEE

²⁷ 'Ančhucqui, wejt taku nonzñinaca, ančhucaquiz tuž cjiwča: Ančhuca quintra žoñinacžtanami zuma kuzuzpanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhuca chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. ²⁸ Nižaza ančhuca quintra laykiñi žoñinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucqui. Nižaza ančhuc iñariñi žoñinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'ižina. ²⁹ Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anača cutjatzqui. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee. ³⁰ Nižaza jakziltamiž amquiztan mayi tjonasača, nuž tjaa. Jakziltamiž amquiztan kjañasača, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasača. ³¹ Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma kamz pečhaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucqui žoñinacžtan zuma kama.

³² ‘Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munaziča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui “Zumal paa-uča” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. ³³ Yekjapanacaqui ančucaquiz yanapča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui “Zumal paa-uča” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. ³⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiz onza. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz onznaquiž niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui “Zumal onznuča” cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onžnizakaz tjewza. ³⁵ Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquiziča. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapz panž waquiziča. Nižaza ančhucqui onžcumi anaž tjewz waquiziča “Niimiž onz, jaa” cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančucaquiz tsjii pajk honora tjaaquiča. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamča. Yoozqui okžnizakazza quintra žoñinacžquiziqui. ³⁶ Yooz Ejpqui walja okžnipanča. Nižta irata ančhucqui okžni kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUIČHA

³⁷ ‘Ančhucalaqui anača žoñinacž uj paatanaca chii chiizqui. Jalla nuž žoninacž uj paatanaca chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit ančuca quintra uj paačhaja, jalla nižquiz pertunz waquiziča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz ujnaca zakaz pertunaquiča.

³⁸ Ančhucqui okzñi kuzziz žoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančhucaquiz juc'anti tjaaquiča. Jalla tuž Yoozqui tjaaquiča. Ančhuca quelzquiz chjijpi tjaaquiča. Tsajtscu tsajtscu nižaza walja kala ts'aczu tjaaquiča. Jakziltat tuptalla tjaačhaja, jalla nižquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquiča. Nižaza jakziltat čhuñi kuzziz tjaačhaja, jalla nižquiz nuž čhuñi zakaz Yoozqui tjaaquiča.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacžtan chiichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasača. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiñi žoñinacaqui. ⁴⁰ Tsjiilla cjesača. Tsjii tjajinta žoñiqui niiž tjajinižquiztan anaž juc'anti cjesača, aunquimi istutiižcu tjajini maestrupanikaz cjequiča. —Jalla nuž tjajinchiča Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjajinchiča, tuž cjican:

⁴¹ —Amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴² Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhujcquiztan nii cjujchilla apakžinača”, cjicanajo? Ana zum žoñiča amqui. Primeruqui am persun čhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača. Y nižaza am jilž čhujcquiztan cjujchilla apakasača. —Jalla nuž tjajinchiča Jesusaqui uj puntuquiztan.

ŽOÑINACAQUI PAJTAŽ CJESAČHA NINACŽ KAMTIQUIZTAN

⁴³ Nižaza žoñinacž kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjajinchiča tuž cjican:

—Tsjii zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasača. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasača. ⁴⁴ Nižaza zapa muntinaca niiž frutanacquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasača. Nižaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasača. ⁴⁵ Tsjii zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipanča. Tsjii ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipanča. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča žoñinacami.

⁴⁶ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamča. Jaziqui, ĵkjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu aynakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? ⁴⁷ Yekjap žoñinacazti wejtquin tjonžcu wejt takunaca tjapa kuz nonža Nižaza weriž chiitacamaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. ⁴⁸ Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychiča. Primeraqui yoka jwetchičha, maz zalzjapa. Nii mazquin zalžcu, jalla nii maz juntuñ chjucziča nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichiča. Wiruñaquí tsjii puju kjaz chjijpi ojkchiča, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazqui ojkchiča, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezni atchiča. Nii kjuyaqui maz juntuñ kjuytatača. ⁴⁹ Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Nižaza weriž chiitacama anaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychiča, ana maz simintuchiz. Wiruñaquí nižazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkchiča. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezziča. K'ala kuztača. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamni žoñiqui.

7

TSJII ČHJETINTAQUI

¹ Jesusaqui nuž paljayz žeržcuqui, Capernaum cjita watja ojkchiča. ² Nicju tsjii romano zultat jiliri želatča. Niiž ancha zuma piyunaqui ancha laatača, ticzmayatača. ³ Nii zultat jiliriqui Jesusiž quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacž jilirinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz rocžcajo niiž piyuna čhjetnajo. ⁴ Jalla nekztanaqui mantita žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča. Nekztanac ancha roct'ichiča, tuž cjican:

—Tii zultat jiliriqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan yanapchucapanča. ⁵ Učhum watja walja rispitičiča. Nižaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchiča niiqui.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacžtan ojkchiča. Kjuya žcati cjsnan, nii zultat jiliriqui tsjii niiž mazinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizuča, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinča am kjuri ojkzjapa. Am ojkzqui ch'amaž cjesača. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž chiitiquiztanac žetaquiča wejt piyunaqui. ⁸ Wejrmi wejt jiliriž mantitacama ojklayičiča. Nižaza wejt zultatunacaqui weriž mantitacama ojklayičiča. Jaziqui tsjiimil mantuča, “Oka” cjican. Nekztan ojkča. Nižaza tsjiimil kjawznuča. Nekztanac tjonča. Nižaza tsjiimil mantuča, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paača. Nižtazakaz amqui mantasača, wejt piyuna žetajo.

⁹ Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaqui, chiichiča:

—Cusapachaž chiičiča nii žoñiqui, —cjican.

Nekztanaqui apsni žoñinacž kjutni chersiča. Cheržcu tuž cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami.

¹⁰ Nii jiliriž cuchanta žoñinacaqui jiliriž kjuya irantižcu chekapan laa piyuna žejtchi zalchiča.

TSJII ŽOŇI JACATATCHI

¹¹ Wiruŋaqui Jesusaqui tsjii Naín cjita watja ojkchiča, niíž tjaajinta žoŋinacžtan nižaza tama žoŋinacžtan. ¹² Wajt žcati irantižcu, tsjii alma callŋi cherchiča. Jalla nii ticziqui zinta maatitača. Niiž maaqui žewtača. Walja nii wajtchiz žoŋinacaqui cumpaŋtatča. ¹³ Cheržcu, Jesu-cristu Jiliriqui naa maatak žonaquiz okziča, tuž cjican:

—Ana kaa amqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui žcatžinchiča. Almiž cajuna lanziča. Alma callŋinacaqui nužquiz tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusaqui ticzi žoŋžquiz cjichiča:

—Jilala, amquiz cjiwča, “Žaažna”.

¹⁵ Jalla nii chiitiquiztanaqui nii ticzi žoŋiqui žaaziča. Nekztanac chii kallantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui niíž maaquiz intirjichiča. ¹⁶ Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsucchiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichiča, tuž cjican:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita žoŋiqui jecsila, oré. Yoozqui niíž wajtchiz žoŋinaca yanapi tjonchiča.

¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quintu ojkchiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUŽ PUNTU ZIZ PECCHIČHA

¹⁸ Juan Bautistaž tjaajinta žoŋinacaqui nii žoŋi jacatatchi quintu quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanqui Jesusiž quintu zizzizakazza. Nekztanaqui pucultan niíž tjaajintanaca kjawziča. ¹⁹ Nekztan Jesusižquin cuchanžquichiča, niížquin pewcznajo, tuž cjican:

—Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰ Juanž cuchanta žoŋinacaqui Jesusižquin žcatžinchiča. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichiča:

—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹ Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhjetinchiča. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhjetinchiča. Nižaza zur žoñinacž čhjuyqui čhjetinchiča. ²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'ižca. Weriž paatanaca mazca. Zur žoñinaca chertzñi cjissila. Nižaza koj žoñinaca zuma kjojchchiz ojklayñi cjissila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtčhi cjissila. Nižaza oñ žoñinacami nonžñi cjissila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjissila. Nižaza pori žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ²³ Jakziltat weriž paatanaca, chiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

²⁴ Juanž cuchanžquita žoñinacž ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan chiichiča. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—¿Čhjulu ch'ekti yokquin chertzñi ojkinčhuctaya? ¿Tsjii tjamiž tjizinta kalu chertzñi ojkinčhuctaya? Anapanž jaz. ²⁵ ¿Tsjii finu zquitichiz žoñi chertzñi ojkinčhuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitichiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. Nižaza wali jiru kamñi cusasanacchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. ²⁶ Nekztanac, ¿čhjulu chertzñi ojkinčhuctajo? Yooz taku paljayñi profeta chertzñi ojkinčhucča. Nužupancha. Juanqui Yooz yujcquiz juc'antiča parti Yooz taku paljayñi profetanacžquiztanaqui. ²⁷ Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cjiirtača tuž cjican:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquičha ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristo zuma tjewskataquičha”.

²⁸ Juan Bautistačha parti žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz žoñimi Yooz maati cjequičha. Čhjul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjaa juc'antičha. —Jalla nuž cjichičha Jesucristuqui.

²⁹ Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž žoñinacami cjichičha:

—Zumapančha Yooz Ejpqui, —cjicanaqui. Nužuzakaz cjichičha impuesto cobriñi žoñinacami, Juanž bautista cjicanaqui. ³⁰ Pero fariseo žoñinacasti judiož lii tjaa-jiñinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachičha. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatačha.

³¹ Jesucristo Jiliriqui cjichičha:

—¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jectnaca iratatajo tinacajo? ³² Ocjala irataž tiinaca, ¿ana jaa? Ocjalanacacui palazquin uzincan niiž mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawčha, tuž cjican: “Wejrnacaž pincallu pjujtan, ana tsajtchinčhucčha ančhucqui. Wejrnacaž llaquita itsan, ana kaachinčhucčha”. Jalla nižta ocjala iratačha tii timpuquiz žejlñi žoñinacacui.

³³ ¿Kjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchičha. T'anta ana lujlñitačha. Vinumi ana licñitačha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui chiichinčhucčha: “Zajriž tantačha niiqui”, cjican. ³⁴ Wiruñacui wejrqui tjonchinčha. Čhjulumi lujlchinčha. Nižaza čhjulumi licchinčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt quintra chutčha: “Walja lujlñičha licñičha tiiqui. Jalla tiipančha ujchiz žoñinacž maziquiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñčhucčha. ³⁵ Tuž zakal cjiwčha:

Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajinta puntu tjeeža.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOŇŽ KJUYQUIN LUJLCHIČHA

³⁶ Wiruñaquí tsjii fariseo žoñiqui Jesusa luli kjawziča. Nekztanaqui niiz kjuya ojkčiča Jesusaqui. Niiž kjuya irantižcu misquiz julziča lujljapa. ³⁷ Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkchi quintu zizcu, fariseo žoñž kjuya irantižquichiñča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjijpitača. ³⁸ Nižaza naaqui ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaqui naaža čhjujč kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjzñi kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjujz-inchinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha chjulsinča. Nekztanaqui Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjalzinchinča. ³⁹ Jalla nuž cheržcuqui, fariseo impitñi žoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayñi žoñižlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payiñča, jalla nii. Taa žoñzti tiiž kjojcha zakal lanlanžla”.

¿JAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN K'AACHIŇI CJESAYA?

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz cjichiča:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii pucultan žoñiqui denario cjita paaz kajatača.

Tsjii žoñiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjiižuñzti 50 denario kajatača. ⁴² Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajñi žoñiqui nii pucultan žoñinacžquiz

cjichiča: “Ančhucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoňžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui. ¿Jakziltat nii pucultan žoňžquiztan nii ana cobriňi žoňžquiz juc'anti k'aachiňi cjesaya?

⁴³ Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita žoňiqui juc'ant k'aachiňi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Razunam chiiča.

⁴⁴ Nekztanaqui naa maatak žona kjutňi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ¿Taa maatak žon cherkay? Taa maatak žonzti persun čhjujc kajližtan wejt kjojcha awjzinča. Nekztanaqui persun charžtan chjuzinča. ⁴⁵ Amqui wejtquiz anam chjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulžinčinča. ⁴⁶ Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinčamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alzinča. ⁴⁷ Jalla nižtquiztan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtiča. Jakziltat ujlliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaž juc'anti k'ayachtiča.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaqui pertuntača.

⁴⁹ Nekztan parti impitta žoňinacaqui nii nonžcu ninac-pora parla kallantassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoņejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoņinacamiž pertunča.

⁵⁰Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž critiquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

8

MAATAKANACAQUI JESUSIŽQUIZ YANAPCHIČHA

¹ Wiruņaqui Jesusaqui wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychiča. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaņa, jalla nii puntu paljaychiča. Niiž tuncapan illzta apostolonaca niižtan chicapachatača. ² Nižaza tsjii kjažultan niiž čhjetinta maatakanaca cumpañtichiča, ninacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaqui zajaž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maatakquiztan tsjaaqui María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³ Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita žoņž tjuntača. Naaža lucuqui Herodes cjita jiliri yanapņi secretariotača. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaqui apsņitača. Nii maatakanacaqui persun cusastan atintiņitača Jesusižquiz.

ČHJACZ QUINTU

⁴ Walja žoņinacaqui watjanacquiztan Jesusa cheri ulanžquichiča. Walja žoņinacaž nuž juntazziž cjen, Jesusaqui tsjii quinto quint'ichiča, tuž cjan:

⁵ —Tsjii zkala čhjacņi žoņiqui zkala čhjaqui ojkičiča. Nekžtan zkala semilla wichcan wichcan čhjacchiča. Čhjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillaqui tjecantatača, y nižaza wežlanacaž lujltatača. ⁶ Tsjii parti zkala semillanacazti maz yokaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillanacaqui jeczcanpacha nužquiz kjoņchiča.

Anaž umit yoka želatča. ⁷Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojtšičha. Nužuntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojtšičha. Nekztan pajkchiča. Nužpajkčcu, zuma čhjeri pookchiča, patac čhjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'ižcu Jesusaqui altu tawkžtan cjichiča:

—Jecčhalaj cjuňchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹Jalla nekztanaqui niž tjaajinta žoňinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jaknužt chii tii am takojo? —cjican pewcziča.

¹⁰Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Ančucaquiz Yoozpachaž tjaajnaquiča ančuca kuzquiz, niž mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoňinacžquizzti quintunacžtankaz chiyučha Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuqui parti žoňinacaqui ana wira intintiňž cjissa. Weriž chiitiquiztanaqui ana wira tantiňž cjissa.

¹¹Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoňinacžquiz cjichiča:

—Jalla tižta puntunacquiztanž chiiča wejt zkala čhjacz quintuqui. Yooz takučha nii zkal semillanacaqui. ¹²Nii jiczaran žejlňi žoňinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžtanaqui, diablu cjita zajraqi tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paača diabluqui, nonžni žoňinacaž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacaž ana liwriita cjeyajo. ¹³Nižaza nii maz yokaran žejlňi žoňinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokča. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjiipacamakaz catokča. Čhjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa. ¹⁴Nižaza nii ch'ap yokaran žejlňi žoňinacaqui Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokča. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecča; nižaza pjižstanacapankaz pecča. Jalla

nižtiquiztan čhjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatča. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažža. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasatča. Ana pookni zkalaztakaz kamča. ¹⁵ Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokča. Nižaza Yooz takucama zuma kamča Yoozquin tjurt'iñi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookni zkalaztakaz kamča, zumapankaz kamča.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchiča tuž cjan:

—Anaž jecmi micha tjeeznasatča cajun kjuyltan nonzjapa, už tjajz zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonzjuntuñpanž nekzipan tewznasatča kjuyquiz luzni žoñinačzquin kjanajo. ¹⁷ Čhjulu čhjojžtami wažtapanikaz cjequiča. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequiča.

¹⁸ Weriz chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokni kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequiča, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiñiž cjequiča, “intintuča wejrqui” chiichiž cjenami. —Jalla nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

JESUCRISTUŽ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaqi Jesusiž maatan niiž lajknacžtan iran-tižquichiča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero niižquin ana macjati atchiča. Kjuyquiz walja žoñinaca želatča. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjan:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlča. Am cherz pecča.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaaziča, tuž cjan:

—Yooz taku nonzñi žoñinacaqui y nižaza Yooz taku-cama kamñi žoñinacaqui, ninacapanča wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSAČHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIÑIQUI

²² Tsji nooj Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan luzziča tsji warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklay.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjajčiča. Nekztanaqui tiripintit wali pjursanti tjami zalčiča. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkiztan julzmayaž cjisnatča, kjaz chjijpi. ²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinčiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznačan učumni. —Jalla nuž chii-tiquiztanaqui Jesusaqui žaaziča. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojkimi mantichiča apaltajo. Jalla nuž mantitiquiztanaqui tjamimi kjaz ljojkimi apaltichiča. Ch'ujupan cjissiča. Nužquiz walikaztača. ²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz chižinčiča, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta žoñinacžti tsucchi ispantichi cjis-siča. Nižtiquiztan ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojčkča, tiiž chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOÑI ČHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichiča, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chjijwžtan tsji nii wajtchiz žoñiqui macjatžquichiča. Ažk watanaca zajraž tantapantakalča nii žoñiqui. Zajraž tantiquiztan ana zquti cutñitakalča. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalča. Campu santuran

kamñitakalča. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cheržcu, niiž yujcquiz tuzi t'okziča yokquizpacha; kjawcan puct'ichiča. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi žajra mantichiča žoñžquiztan ulnajo. Nii chiitiquiztan zajraqui kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqui nii žoñi tanñitakalča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čejlñitakalča, y nižaza carinžtan mokñitakalča. Jalla nuž maktiquiztanami čejltiquiztanami carina kojžcu atipasñipankasztakalča. Jalla nekztan zajraqui nii žoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchiča. ³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui nii pewcziča, tuž cjican:

—¿Čhjul tjuuchizamta?

Nii zajraqui kjaaziča:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii žoñžquiz lusñitakalča. ³¹⁻³² Žcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan žejlñitakalča. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Anaž wejrnac casticta cjeyajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla. —Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³ Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui žoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkchiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchiča tsjii k'aw kjutñi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtsiča nii barranc k'awquiz. Nižaza kotqin tjojtsiča. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴ Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtchiča. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklaychiča. ³⁵ Nii quintu nonžcu walja žoñinacaqui ojkchiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta žoñi žejtchi cherchiča. Nii žoñiqui julzi želatča Jesusiž kojch latuquiz, zquti cujtchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucuratžtakaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi žoñinacaqui nužquiz isphantichiča. ³⁶ Nii žoñi čhjetinči cherchi žoñinacaqui quint'ichiča parti žoñinacžquiz, jaknužt Jesusaqui žoñi čhjetinčhaja, jalla nii. ³⁷ Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii žoñinacaqui cuchinacaž pertisiž cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzziča, ojkzjapa. ³⁸ Nii zajriquiztan čhjetinta žoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tekz am žela. ³⁹ Am kjuya oka. Žoñinacžquizim amqui quint'aquiča jaknužt Yoozqui am čhjetinčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii žoñiqui ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutñi watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čhjetinčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUČHA LAA ŽOŃI ČHJETINŃI

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejpžquitan, žejlñi žoñinacaqui tjapa kuz risiwchiča. Tjap-pacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjon-tiquiztan cuntintutača.

⁴¹ Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui irantižquichiča; ajcz kjuy jiliritča. Nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo.

⁴² Nii oraqui nii žoňž zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkchiča. Jesusaž okan, walja žoňinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³ Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljok ojkñi laa t'akjisichintakalča. Nižaza medicunacžquiz kullkatjawi ancha castassinča, ana čhjulchiz cjissintača. Nuž kullkatžcumi ana wira žetatča. ⁴⁴ Nekztanaqui naa laa žonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinča. Niiž zquit tjiiquiz lanzinča. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchinča. Nižaza ljok ojkñimi tsijtsiča.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi čhiichiča, nuž pewcž-tiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niiž mazinacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoňinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqui ¿kjažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjicanajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiqui wejr lanziča. Wejr persun kuzquiz naychinča wejt aziqui tsjii čhjetinčiča, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak žonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztiquiztan, cjarcatcan macjatchinča. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzinča. Tjapa žoňinaca želan naaqui mazzinča, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha žejtchi quirchinča naaqui. Jalla nuž cjican mazzinča Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjis-samča. Jaziqui cuntintum am okaquiča.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii žoñiqui tjonchiča Jairo cjita žoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritača. Tjonchi žoñiqui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpanča. Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzqui žetaquiča.

⁵¹ Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchiča. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchiča.

⁵² Nii kjuyquiz žejlñi žoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzqui anača ticzin, antiz taa uzqui tjajča.

⁵³ Nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žejlñi žoñinacaqui tjasiča nii nonžcu. Ticzinpanča nuž zizziča parti žoñinacaqui. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinchiča, y nižaza altu tawkžtan chiichiča, tuž cjican:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta žejtchin cjissinča. Nižaza nii orapacha tsijtsinča. Nekztan Jesusaqui mantichiča naa uzaquiz čhjeri tjaznajo. ⁵⁶ Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča:

—Anaž jecžquizimi chiichiyaquiča tii čhjetinta quintu, —nuž cjichiča Jesusaqui.

9

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan illzta apostolonaca kjawzičha. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachičha, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinzjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichičha Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³ Nižaza cjichičha:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquičha, jiczquin ojkcan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čhjerimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquičha. ⁴ Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujasaquičha. Jalla nicjuž kamaquičha, nii yokquiztan ojkcama. ⁵ Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquičha. Nižaza ančhuca kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquičha. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequičha ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen.

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niiž mantitacama ojkchičha. Tjapa jochinacž kjutñi ojkchičha, liwriiñi Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

⁷ Tsjii chawc jiliriqui Herodes cjita želatčha. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipančha nii oraqui. Inakaz želatčha. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichičha:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchižlani.

⁸ Yekjapanacazti chiichičha tuž cjan:

—Tiila Eliasqui; jecžquichila.

Eliás cjitaqui tuquita Yooz taku paljayñi profetatačha. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichičha, tuž cjan:

—Tiila tsjii tuquita Yooz taku paljayñi profetaqui, jacatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqui inakaz cjissiča.
 9 Nii Herodesqui tuž cjichiča:

—Wejranča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznuča. ¿Jectpan nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?

Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchiča.

ŽOŇINACŽQUIZ ČHJERI TJAAZ MILAJRU

10 Wiruñaqi Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchiča. Nekztan Jesusižquiz quint'ichiča jaknužt kamtčhaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati. 11 Nuž ojka zizcu, žoñinacaqui walja apziča. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwchiča. Ninacžquiz paljaychiča Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čhjetinchiča.

12 Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca niižquin macjatchiča, tuž cjican:

—Tii žoñinaca cuchna joch kjutñi wajt kjutñi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza lujlz čhjeri kjuržcaj cjee. Tekziqui anaž čhjulumi žejlča. Jalla nuž cuch waquiziča amqui.

13 Pero Jesusaqui niiž illzta apostonacžquiz chižinchiča, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čhjulumi žejlča. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izlližtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlča. Tinacžquiz tjaažjapa anapan wacasača. Tinacžquiz tjaasjapa, ¿čhjeri kjayi okasaya?

14 Nii žejlñi žoñinacaqui pjijska warank luctakatača. Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaažjantanacžquiz cjichiča:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵ Jalla nuž niiž mantitacama paachiča. Nekztan tjappacha julziča. ¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanziča. Nuž tanžcu arajpach kjutři cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu niiž tjaajintanaczquiz chjalziča, parti žoñinaczquiz tojznajo. ¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui chjekañcama lujlchiča. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjijpi ricujchiča.

JESUSAČHA YOOZIŽ CUCHAÑŽQUITA CRISTUQUI

¹⁸ Tsjii nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Niiž tjaajinta žoñinacapantača niižtan chicapachaqui. Jesusaqui ninaczquiz pewcziča:

—¿Jaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?

¹⁹ Nekztanaqui nii tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjap žoñinacaqui cjiča, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjiča, Elías amqui. Yekjapanacazti cjiča, tuquita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, —jalla nuž cjiča.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi, ¿wejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo?

Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooziž cuchanžquita Crustumča amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niiž tjaajintanaczquiz iwjt'ichiča, ana jeczquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ MAZZIČHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz cuchanžquita žoñtča wejrqui. Pero walja sufristanča; nižaza wajt jilirinacami timplu chawc jilirinacami judiož lii tjaajiñinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquiča. Nižaza wejr conta cjistanča. Nižaza čhjep majquiztan jacatatača.

²³ Wiruñaquí tjapa nii žejlñi žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjatžla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañaquí ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznachaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž niiqui, ¿tii muntuquiz žejlñi cusasa čhjulpapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra žoñinacaž želan, jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyaquiž niiqui, wejrqui nižtazakal nižquiztan ana pajñi chiyača wejt mantiz timpuquiz, nekziqi. Tsjii noojiqui walja poderchiz quejpžcača wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilancžtanpacha. Mantizjapa quejpžcača. ²⁷ Weraral cjiwča. Tsjii žoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquiča ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niž illzta žoñinaca chjitchiča, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesusižtan chica ojkchiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcmi niž cujtta zquitimi walja llijñi kjanapanikaz cjissiča, chiwicamatača. ³⁰ Nii orapacha pucultan luctak žoñiqui

parisižquichiča, Jesusižtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moisestan Eliastantača. ³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijñi taypiquiz tjonatča. Jesusiž ticz puntu parlatča. Jerusalén wajtquiz jaknužt ticznačhaja jalla nii puntu. ³² Nii oraqui Pedružtan niiž mazinacžtan ančaž tjaji tjonkatatča pero nii cheržcu ninacž tjajimi zajtchiča. Jesusiž tjeežta honora cherchiča nii pucultan žoñinacaž niižtan želan. Walja chiwi llijñi kjanñi cherchiča. ³³ Pucultan žoñinacaž Jesusižquiztan zarakan, Pedruqui cjichiča:

—¡Wejt Tjaajiñi Maestro, tekz žejlzqui walipankazza! Jaziqui čhjep chjujlli kjuya kjuysla, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moisesta, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantiižcu chiichiča. ³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, tsjii tsjirižtakaz macjatžquichiča. Nekz-tan ninacžquiz urpuntichiča. Jalla nuž urpuntitiquiz-tan nii čhjepultan illzta žoñinacaqui walja tsucchiča. ³⁵ Tsjiirquiztan tsjii jora chiižquiñi nonziča, jalla tuž cjican:

—Jalla tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiiž chiita taku nonžna.

³⁶ Jalla nuž nii joraž chiitan, Jesusaqui zinalla želatča. Nii čhjepultan illztanacaqui nužquiz ch'uju quirchiča. Ana jecžquizimi nii cherta puntu chiichiča.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŃI ČHJETINTA

³⁷ Niiž jaka tažu curquiztan chjiwžquichiča. Walja žoñinacaqui Jesusižtan zali tjonchiča. ³⁸ Nii tama žoñinacžquiztan tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinžcalla. ³⁹ Wilta wilta zajraž tantača. Nii zajraqui ančaž kjaw kjawkatča. Nižazaž t'uckatča. Atquiztan ch'utuž jupokskatča. Persun janchiž čhjojritskatča. Niižquiztan ana

zarakz pecĉha. ⁴⁰ Amiž tjaajinta žoñinacžquiz rocchinĉha, wejt majch ĉhjetžinajo. Ana atchipanĉha.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Tii žoñinacajay ana criiñipanĉha. ¡Walja ujnacchizĉhucpanĉha anĉhucjay! ¿Ĉhjul oracamat anĉhucatan wejr želaquiya? ¿Ĉhjul oracamat anĉhuca ujquiztan wejr awantaquiya? Nižtaqui am majch zjicžcalla.

⁴² Nii žoñž laa majch Jesusižquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojtĉiĉha. Wilta t'uckatĉiĉha. Jalla nekztanaqui Jesusaqui zajra ujziĉha. Nii žoñž majch ĉhjetinžcu, niiž persun ejpžquiz intirjichiĉha. ⁴³ Nii Yooz aztan paata obra cheržcu tjapa žoñinacaqui ispantichiĉha. Žoñinacaž ispantichi želan, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz paljayĉiĉha, tuž cjican:

⁴⁴ —Tjapa kuztanž tii weriž paljayta nonžna anĉhucqui. Anaž tjatzna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtĉha. Quintra žoñinacžquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeĉha.

⁴⁵ Jalla nuž chiyan niiž tjaajinta žoñinacaqui ana intintazziĉha. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itataĉha, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatĉha niiž chiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ¿JECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶ Wiruñaquei niiž tjaajinta žoñinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichiĉha, jakziltat ninacžquiztan tucquin cjes, jalla nii. ⁴⁷ Ninacž kuz pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsijtskatchiĉha niiž latuquiz. ⁴⁸ Nekztan ninacžquiz paljayĉiĉha:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjii uza risiwĉhaj niiquei, wejrpacha risiwĉha. Nižaza jequit wejr risiwĉhaja, nižaza risiwĉha wejr cuchanžquiñi. Jakziltat anĉhucaquiztan

wirquin nayta cjecjiyačhaja, jalla niiča tucquin zuma honorchizqui.

⁴⁹ Wiruñaquí Juanquí cjichiča:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjii žoñiqui am tjuu chiican zajranaca chjatkatchiča. Nii cheržcu wejrnacqui ujzinča, “Ana nižta paa”, cjican. Nii žoñiqui anača učumnacatan ojklayñi.

⁵⁰ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Anaž nuž atajča, jalla. Nižta paañiqui anača učumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učumnacatan quintra, jalla niiqui učum favoraž paača.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojkz tjuñi žcatžinžcatča. Jalla nižtiquiztan walja p'ektichiča Jerusalén watja ojkzjapa. ⁵² Niiž tuqui žoñinaca cuchanchiča, alujamint kjuya kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoninacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchiča. ⁵³ Nii Samaria wajtchiz žoñinacazti ana kjuyquiz kjawz pecatča Jesusaž Jerusalén watja ojkz cjen. ⁵⁴ Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantižquila, cjiwča, ninaca tjatanzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ¿ana jaa?

⁵⁵ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutñi cherziča. Nekztanaqui ujziča, tuž cjican:

—Ančuca kuzqui ana waliča. Anaž tantiyassa ančhucqui. ⁵⁶ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tsewctan tjonchinča, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinča ujchiz žoñinaca tjatanzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkchiča.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷ Jiczquiz okan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojkčhaja amqui, wejrqui chicapachal ojklayz pecučha.

⁵⁸ Nekztan Jesusaqui niižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzti anal kjuychizza, tjajzjapami.

⁵⁹ Wiruñaquí Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichiča:

—Wejtta chicaž ojklaya.

Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tjatznača.

⁶⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ticzitkaz ana zuma kamañchiz kamñi žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjatžla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

⁶¹ Wiruñaquí yekja žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayz pecučha. Pero primiraqui wejt familianaczquiz wejt ojklayz puntu mazinžquiz pecučha.

⁶² Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langzñi kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquiziča, ana wir kjutñi cheržcu. Jakziltat wir kjutñi chernasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasača.

10*JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ŽOÑINACA CUCHANCHIČHA*

¹ Jalla wiruñaquí Jesusaqui pakallak tunc žoñinaca ilziča. Jalla nuž illžcu Jesusaqui niiž tuqui tjapa kjutñi pucultan pucultan cuchanchiča, jakziqunt okačhaja, jalla nii. ² Ima cuchancan ninaczquiz cjichiča:

—Tsjii puntul chiižinasächa. Zkalaqui walja žejlčha. Pero zkala ajzñi žoñinacačha upaqui. Yooz Ejpqui zkal Patrunačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquiztan mayiza, zkala ajzñi žoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljaychičha Jesusaqui, žoñinacačha zkalažtakaz. ³ Nižaza Jesusaqui niž cuchanžquita žoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui uuzanacažtakaz cuchnučha. Tanñi kiti-nacaž cheechi žoñinacž taypiquin ojklayaquičha ančhucqui. Jaziqui persunpachaž cwitazaquičha. ⁴ Nižaza anaza quelsmi chjichaquičha, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jiczquizic okaquičha. ⁵ Tsjii kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquičha, tuž cjican: “Tii kjuychiz žoñinacaqui walipankaj cjila”. ⁶ Nicju zuma kamñi žoñinaca želaquiž niiqui, walipankaz cjequičha nii kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza nii kjuyquiz zuma kamñi žoñinaca ana želaquiž niiqui, ančhucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequičha. ⁷ Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquičha. Tsjii kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquičha. Čhjulut nii kjuychiz žoninacaqui onačhaja jalla niicž lujlznaquičha. Langzñi žoñinaca pacta cjis waquizičha. ⁸ Tsjii watja irantižcu nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziqui lujlznaquičha čhjulu onanami. ⁹ Nižaza nekž žejlñi laanaca čhjetnaquičha. Nižaza paljayaquičha, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiz žcatžinžquičha”. ¹⁰⁻¹¹ Nižaza tsjii wajtquiz irantižcuqui, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquiž niiqui, calli kjutñiž ulnaquičha, nii wajt žoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnačha. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequičha ančhuca quintra. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiz žcatžinžquichitačha”. Jalla nuž chiižcuqui, nii ana ančhuc kjawzñi

wajtquiztan okaquiċha. ¹² Wejr cjiwċha anċhucaquiz; castic z tjuñquiziqui nii wajtchiz žoñinacaqui juc'anti castictaž cjequiċha, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz žoñinacžquiztanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹³ ¡Corazín wajtchiz žoñinaca, anċhucaquiz anawaliž wataquiċha! ¡Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, anċhucaquiz anawaliž wataquiċha! Anċhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paatataċha. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, walipan nii wajtchiz žoñinacaqui werar Yoozquiz cjuñžniž cjitasaċha, “Ujchizpantċha; pertunalla”, cjicanaqui. Nižaza ninacž uj sint'ižcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesni cjitasaċha, lutu zquitchiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu, jalla nuž. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan anċhucqui casticu tjaaz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiċha nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztanaqui. ¹⁵ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan anċhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjiskataquiċha”, cjicanjo? Anaž nuž cjesaċha. Pero anċhuczi kozzuc tjojttaž cjequiċha infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz žoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz tuž cjichiċha:

—Jakziltat anċhuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat anċhuca taku ana nonz pecċhaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecċha. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecċhaj niiqui, nižaza werj cuchanžquiñi Yooz Ejp anaž nonz pecċha.

CUCHANTA ŽOÑINACAQUI QUEJPŽQUICHIċHA

¹⁷ Wiruñaquei nii pakallak cuchanta žoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiċha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zajranacami ulanskatchinča.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquiztan tjojtsičha. Jalla nuž cherchinča. ¹⁹ Wejrqui ančhucaquiz wejt azi tjaazinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquiž niiqui anaž kjaž cjisnasača. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquiča. ²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasača. Antiz ančhuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchipz waquiziča.

CUNTINTU ŽOŇINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espiritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde žoñinacžquiz tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazziča, čhjojžtažtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupanča am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytuča.

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjaajinchamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučhaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquiča.

²³ Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan zina želatča. Ninacžquiz cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčhucča. Jakzilat weriž paatanaca persun čhjucžtan cherchižlaja,

cuntintuž cjesača. ²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca cherez pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. Jaziqi cuntintuž cjee.

ZUMA KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Wiruñaqi tsjii judiož lii tjaajiñi žoñiqui tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusižquiz paljaychiča, Jesusa lii quintra chiikatczjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa ¿chjulul paaz waquizisaya?

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui niižquin kjaaziča, tuž cjican:
—¿Kjaž cijrtat učhum liiquiziya? ¿Jaknuž liichamtajo?

²⁷ Nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Žoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuzziz cjistanča. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanča, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuzziz Yoozquin cjistanča. Nižaza jaknužt persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, ligitum mazižtakaz.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiž niiqui, Yooztan wiñayam kamaquiča.

²⁹ Jesusiž chiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec žoñinacžquiz wejrlaqui okstankaya?

³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž quint'ican:

—Tsjii žoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatča, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalziča. Tjañinacaqui nii žoñi kijtchiča, nižaza tjapa niiž zqutinaca niiž paaznaca kjañchiča.

Nekztanaqui zuma chjojricama ana žaañpacha ecchiča. Nužquiz ticzmaya želatča. ³¹ Nekztan tsjii icliz jiliriqiuu nii jicziñpacha okatča. Pero chjojrichta žoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchiča. ³² Niiž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi žoñiqui nii jicziñpacha ojkchizakazza. Nižaza nii chjojrichta žoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuuziča. ³³ Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz žoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta žoñi cheržcu, ancha okziča. ³⁴ Jalla nekztanaqui kijchta žoñžquiz macjatčiča. Chjojricama cheržcu kullzinčiča aceitižtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojri jeržinčiča zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu chjitchiča, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichiča. ³⁵ Jaka tažquiuu ima wilta jicz ojkcan nii Samaria wajtchiz žoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacchiča alujamintuchiz žoñžquiz. Nekztan cjichiča, “Tii chjojrichta žoñi am cwitižinalla. Tii paaz ana alcansaquiž niiqui, wejrqui pjojkača, quejpžcuqui”. ³⁶ Jaziqui, ĵjakziltat nii chjepultiquiztan chjojrichta žoñžquiz zuma okzikaya, lijitum mazižtakazy? ĵJaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii oksñi žoñipanča zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkčiča. Ojkcan tsjii wajtquin luzziča. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinča. ³⁹ Martiqui cullacchiztača, María cjititača. Mariiqui Jesusiž kojch latuquiz julzinča, nii chiiñi nonzjapa. ⁴⁰ Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatča. Nekztan Jesusižquiz macjatčhinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, taa cullaquiqui wejr zinallakal tii kjuya lurañanacquiz jakjurpayča. Ana wejr yanapča. ¿Anam wejtquiztan sint'iya? Am chiižinžinalla, wejr yanapajo.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Marta, Marta, kjuy lurañanacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquitamkalala amqui. ⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlča chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinča. Naaqui kuz tjaača wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasacha.

11

YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoñiqui pewcziča tuž cjican:

—Jaziqui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niž tjaajinta žoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchižlaja, jalla nuž.

² Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqui tužuča:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqui zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³ Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čhjeriž tjaažcalla, azziz cjisjapa. ⁴ Wejrnacqui pertunchinča wejtnacaquiz ana zuma paañi žoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čhjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkatalla. Antiz čhjul anawalinacquiztanami liwriyalla”.

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsjii žoñiqui amiguchiztačha. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjonchičha, tuž cjican: “Amigo, čh-jep t'antaž kajžnalla. ⁶ Wejt kjuyquiz tsjii žoñi iran-tižquichičha jiczquiztan. Anaž wejtac čhjulumi žejlčha niižquiz tjaazjapa”. ⁷ Nekztanaqui nii žoñiqui kjaazičha kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjcztacha. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpzquiz wejttan chicaž tjajčha. Anaž žaazñi atasáčha. Nekztan anal čhjulumi tjaayi atasáčha”. ⁸ Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchičha. Pero nižtami tjaayi žaazičha, ana iya molistita cjejajo. ⁹ Jaziqui cjiwčha, Yooz Ejpžquiztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquičha. Nižaza zuma kamaña kjurzna, nekztan wačhaquičha. Nižaza kjuy chawjczquiztan t'oc t'ocžcaquičha, nekztan cjetžtaž cjequičha. ¹⁰ Mayñi žoñinacami ninacž mayta tjaataž cjequičha. Nižaza kjurñi žoñinacami nuž kjuržcu wachaquičha. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocñi žoñinacžquizimi cjetžtaž cjequičha. Jalla nužučha Yooz Ejpžquin mayizizqui.

¹¹ ¿Kjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayñiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesáčha. Nižaza, ¿kjažt ejpqui ch'iz mayñi majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasačha. ¹² Nižaza ¿kjažt ejpqui wallpi ziñi mayñi majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasačha. ¹³ Jaziqui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasačha persun maatinacžquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančhucaquiz tjaasačha. Jakziltat Espíritu Santo mayačhaja, jalla niižquiz arajpach Yooz Ejpqui Espíritu Santo cuchanžcaquicha, nii mayñinacž kuzquiz.

JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČHA

¹⁴ Wiruñaquí zajraqú tsjii žoñi upa cjskatchičha. Nekztanaquí Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi žoñiquí chii kallantichičha. Nekztan nuž paatiquiztan nekz žejlñi žoñinacaquí walja ispantichičha. ¹⁵ Yekjap žoñinacaquí Jesusiž quintra chutchičha, tuž cjican:

—Tiiquí anawal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatčha.

¹⁶ Yekjap quintra žoñinacaquí yanz pecatčha, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewczičha:

—Jaziquí arajpach milajru paala, —cjican.

¹⁷ Pero Jesusaquí ninacž kuz zizzičha. Jalla nižtiquiztan paljaychičha, tuž cjican:

—Tsjií nacionchiz žoñinacaquí t'aka t'aka cjsnaquíž niiquí, ninacaž kichasiž cjen, nii nacionaquí tjatantaž cjequičha. Nižaza tsjií famillchiz žoñinacaquí chaasaquíž niiquí, ninacaž kichasiž cjen nii familiaquí tjatantaž cjequičha. ¹⁸ Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka cjesaž niiquí, ultimu tjatantaž cjesačha. ¿Kjažt nii zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesačha. Anapanž tjurasačha. Jaziquí ančhucquí tuž cjičha, wejrquí zajranacž Beelzebú cjita jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatčha, jalla nuž cjičha ančhucquí. ¹⁹ Pero wejrquí anaž nužu jalla. Nonžna. Ančhuca partinacami zajranaca chjatkatñizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkatjo? ¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkatjo? Anaž cjesačha. Ančhuca parti žoñinacaž paatiquiztan intintiz waquizičha, zajriž aztan anapan zajranaca chjatkatasačha, jalla nuž intintiz waquizičha. Jalla nižtiquiztan ančhucquí kjanapachačha ana zuma razunchizquí. ²⁰ Jaziquí ultim werara Yooz aztanpankal wejrquí zajranaca chjatkatučha. Yooz aztan chjatkattiquiztan, kjanapacha tjeēja, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquičha, jalla nii.

²¹ 'Tsjilla quint'asača. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iñitača. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotača. ²² Nuž armichiž cjen cuntintu želatča. Nekztanaqui tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchiča. Armichiz žoñi atipžcu, tjapa niž armanaca kjañchiča. Nekztan tjapa niž chjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niž mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchiča.

²³ 'Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječhaj niiqui, wejt quintracha. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapčhaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatča.

ZAJRIŽ PUNTU

²⁴ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklaychiča, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, niž kuzquiz pinsichiča, tuž cji-can: “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquitučhaja, jalla nicju”. ²⁵ Jalla nuž quejpžcu niž ulanta žoñžquiz zalchiča. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewžta kjuyažtakaztakalča, nižaza zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalča. ²⁶ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkchiča. Ninaca zji-jcžcu, tjapa nii zajranacaqui žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawaliž cjissiča tuquita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinacžquiztan altu joržtan paljaychiča, tuž cji-can:

—Honorchiz cjila am matiñ maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonžñinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ŽOŇINACAQUI SIŇALA CHERZKAZ PECATĀHA

²⁹ Tsjan tsjan žoŇinacaqui Jesusiž muytataž ajcznatĀha. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi kallantiĀhiĀha, tuž cjican:

—Jazta timpu žoŇinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siŇala paaŇipankaz pecĀha. Tuqui timpuqui Jonás cjita zoŇiqui želatĀha, Yooz taku paljayŇi. Jalla nižta paljayzqui tsjii siŇalažtakazza, Yooziž cuchanžquita cjican. WejrzaĀal Yooz taku paljayuĀha. Anaž iya Āhjul siŇalami želasāĀha tii žoŇinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wajtchiz žoŇinacžquiz Jonás cjita žoŇi cuchanžquichiĀha, casticu tjaaz tjuŇi maznajo. Jalla niitaĀha siŇalaqui, nii timpuquiz kamŇi žoŇinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cuchanžquichiĀha. Jalla wejrtĀha siŇalaqui, jazta timpuquiz kamŇi žoŇinacžtaqui. Anaž iya Āhjul siŇalami tjaataž cjequiĀha. ³¹ Pjalz tjuŇquiziqui, jazta timpuquiz kamŇi žoŇinacaqui pjaltaž cjequiĀha, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma žoŇinacaqui castictaž cjequiĀha. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatĀha, wartuŇtan watja mantiŇ. Pjalz tjuŇquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz kamŇi žoŇinacž uj kjana tjeeznaquiĀha, jazta žoŇinaca casticta cjejajo. Naaqui muzpa ažkquiztanpacha tjonĀinĀha Salomón cjita jiliržquiz zali, niiž zuma razun taku nonžŇi. Pero tekzi wejrqui želuĀha Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriĀqui. Pero jazta timpuquiz kamŇi žoŇinacaqui wejt taku anaž nonz pecĀha. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequiĀha. ³² Nižaza pjalz tjuŇquiziqui Nínive wajtchiz žoŇinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamŇi žoŇinacž uj kjana tjeeznaquiĀha. Jonás cjita žoŇiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz žoŇinacaqui Yoozquin kuzziz cjissiĀha. Pero tekzi wejrqui želuĀha Jonasquiztan tsjan chekan jiliriĀqui. Nižaza wejrtĀha tsjan chekan Yooz taku parliŇtqui. Pero

jazta timpuquiz kamñi žoñinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissicha, weriž paljayta Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ichiča tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeezcu, chjojzakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tseecupanž tsjijsnasača, kjuyquiz luzñi žoñinacžquiz kjanajo. ³⁴ Žoñž čhjujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Žoñž čhjujqui zumažlaj niiqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero žoñž chjujqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčhaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčhaj niiqui, nižaza ana čhjul ana waliquiz kamčhaj niiqui, liwj niž kamtanaca zumaž cjequiča, jaknužt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž chiyen, tsjii fariseo žoñiqui Jesusa čhjeri luli kjawziča, niž kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantižcu, kjuya luzziča. Nekztan mizquiz julziča. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichiča ima lujlcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoñiqui ispantichiča. Jesusaqui persun kuzquiz naychiča fariseo žoñiž ispantita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñiqui tasanaca chuwanaca zawnctankaz awjza, nižaza chjujža. Nižta iratača ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpuča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čhjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ ¡Zumzu žoñinaca! Yoozqui curpumi

kuzmi paachiĉha. ¿Jalla anĉhucqui anaž nii zizjo?
⁴¹ Anĉhuca cusasanacquiztan žoñinacžquiz tjaaz waquiziĉha. Anĉhucqui tjapa žoñinacžtan okzñi kuzziz cjesaž niiqui, anĉhuca kuzmi zumapanž cjesaĉha Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz cuzturumpi paažcumi.

⁴² ¡Ayii pori fariseonaca! Anĉhucqui Yoozquin diezmos tjaayiñĉhucĉha, nižaza tjapa plantanacquiztanami diezmos tjaayiñĉhucĉha. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami anĉhucqui ana lijituma zuma kamañquiz kamchinĉhucĉha, nižaza ana Yoozquin kuzzizĉhucĉha. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niiĉha chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquiziĉha.

⁴³ ¡Ayii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tucquin julzkaz pecĉha, nižaza honorchizkaj cjiw cjiĉha anĉhucqui. Nižaza anĉhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjiĉha anĉhucqui.

⁴⁴ ¡Ayii pori fariseonaca! Nižaza ¡ayii pori lii tjaajiñinaca! Ana lijitum kuzzizĉhucĉha. Anĉhuca liiqui cjiĉha jakziltat tsjii sipultur juntuč ojkchaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasacĉha. Jalla nižta irata anĉhucqui žoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatĉha. Pero žoñinacaqui anĉhucaž puntu cjiñĉha, “Yooz žoñinacaĉha ninacaqui”. Anĉhucqui ninaca incallĉha, ana zuma kuzziz cjen. Anĉhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž chiitiquiztan tsjii lii tjaajiñiqui kjaaziĉha, tuž cjian:

—Tjaajiñi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiiĉha.

⁴⁶ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiĉha:

—¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Anĉhucqui parti žoñinacžquin niiž jaru niiž jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinĉhucĉha: kuzi cuntažtakaz jepzinĉhucĉha.

Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecča, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ '¡Ayii! Ančhucqui ancha t'akjiriča. Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui Yooz taku paljayñi profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayñinacž sipulturanaca kjuyñicha, niwjtanaqui ančhucqui rispittažokaz cjiča. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitcha. ⁴⁸ Tuquiqui ančuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayñinaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyča, zuma žoñižtakazza. Pero ultimquiziqui ančhucqui ninacaž paljayta Yooz taku anazakaz nonz pecča.

⁴⁹ 'Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančuca puntuquiztan zuma razun taku chiichiča, tuž cjican: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaqui yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijchtaž cjequiča”. ⁵⁰ Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui nižta ana wal kuzzizzakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹ Tsjii Zacarías cjita žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatača. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵² '¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinčinčucča. Yooz taku tsjii llave irata tanzinčucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jiczquiz ana luzzinčucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčucča, liwriiñi

Yooz jiczquiz žoñinaca luzajo. ⁵³ —Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkičiča.

Nii lii tjaajiñnacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjissičha Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan pewczičha, ⁵⁴ Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatčha.

12

FARISEO ŽOÑINACA

¹ Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi žoñinacaqui tjonchičha, waranka waranka. Nižaza zmali porapat tewksascan tewksascan tjonchičha. Primeraqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Fariseo žoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz žoñinacačha, aunquimi lijitum žoñižtakaz cjicjiñi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquičha, ana ninaca irata cjisjapa. ² Tsjii noojiqui tjapa chjozakuñ paatami tjeežtaž cjequičha. Nižaza tjapa chjozakuñ pinsitami ziztaž cjequičha. Tsjii noojiqui žoñž ultim kuz tjeežtaž cjequičha. ³ Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequičha. Chjozakuñ chiitanacami tjapa žoñinacaqui zizaquičha.

¿JECZQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴ 'Jaziqui ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižin-
učha. Anačha eksqui tii curpu alaja conñižquiziqui. Curpu
conžcu anaž iya čhjulumi payi atasačha. ⁵ ¿Jeczquin antiz
ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiz-
ičha. Yooz Ejpqui žoñž curpu žeti tucuzinskatžcu žoñž
animumi infiernuquin tjojtjapa azzizza. Jalla niižquizza
chekanaqui eksqui.

⁶ 'Tsjii pjijska wežlaqui pizc paazkaz cwističha. Anačha juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wežlallami cjuñčha. ⁷ Pero zapa žoñžquiz juc'anti cjuñčha. Nižaza ančhuca ach charami kanžintačha, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucqui tsuca. Nii wežlanacžquiztan ančhucčha juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'ant cwitaquičha wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUŽ FAVORA CJEE

⁸ 'Ančhucaquiz cjiwčha: Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž favorazakal chiyačha. ⁹ Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž quintra ana pajñi zakal cjeečha.

¹⁰ 'Jakzilta žoñit Yooz Epiž cuchanžquita Žoñž quintra chiyačhaj niiqui, pertuntaž cjesačha. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyačhaj niiqui, anapanž wira pertuntaž cjequičha.

¹¹ 'Wiruñaquí ančhucqui juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequičha, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequičha, jaknužt chiyačhaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii.

¹² Ančhuca chiiz ora Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz chiizjapa tjaažznaquičha, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAŽŇI KUZIZ ANA CJSJAPA

¹³ Tsjii žoñiqui Jesusižquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichičha:

—Jila, ¿kjažtiquiztan amqui wejr jilirižtakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančhuca quija azquitzjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuzziz cjisjapa. Žoñž wira kamañaqui anaž niž wacchi cusasanacquiztan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjan:

—Tsjii ricach žoñi želatča. Nii žoñž yokquiziqui zkalanacaqui ancha cusa pookchiča. ¹⁷ Jalla nuž pook-tiquiztan nii ricach žoñiqui kuzquiz pinsichiča, tuž cjan: “¿Kjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzta zkal čhjeri anaž wacasača”. ¹⁸ Jalla nekztanaqui pinsichiča, tuž cjan: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlnaka. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii ricach žoñiqui niž persun kuzquiz cjichiča: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča, nižaza zmali čhjerinaca yaazinča, ažk wata tjurñipacha. Jeejznaka, nižaza cusa lujlsnaka, licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero Yoozqui nii žoñžquiz cjichiča, “Zumzu žoñimča amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquiča. Am zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaaztanacami inamayaž cjequiča, ¿čhjuljapat cjeequi neejo? ¿Jecžtapan cjeequi neejo?” ²¹ Jaknužt nii ricach žoñžquiz watchizlaja, jalla nižta irataž wataquiča persunjapapankaz cusasa junt-japñi žoñinacžquiziqui. Nižta žoñinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquiča.

YOOZ EJPQUI NIIŽQUIN KUZIZ ŽOÑINACA CWITIČHA

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiz tuž cjiwča. Žoñiqui žejtzjapaqui lujlz čhjeri pecča. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anača čhjerinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza žoñiqui

curpu wali cjisjapa zquiti pecĉha. Jalla nuĵ cjenami anĉhucqui anaĉha zquitinacĵquiz kuzqui llaquizizkatzqui. ²³ Źoņĵ Źetiqui ĉhjerquiztan juc'anti importiĉha. Niĵaza persun curpumi zquitquiztan ju'canti importiĉha. ²⁴ Weĵlanacĵquiz cherna. Anaĵ zkalami ĉhjacaĉha. Niĵaza anaĵ aja. Niĵaza ana ĉhjeri yaaz quetallchizza. Niĵaza ana ĉhjeri yaaz kjuychizza. Jalla nuĵ cjenami nii weĵlanacĵtaqui lujlz ĉhjerinacami panĵ Źejlĉha. Yooz Ejpkaĵ ĉhjeri tjaaĉha. Pero anĉhucqui Yooz yujcquiziqui weĵlanacĵquiztan juc'antiĵ importiĉha. Jaziqui anĉhucaquiz zakaz Yoozqui lujlz ĉhjeri tjaaquiĉha, Źejtzjapaqui. ²⁵ Anaĵ jec kolta Źoņimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacĉha, llaquiziņi kuzziz cjenami ancha lajcha pecņi kuzziz cjenami. ²⁶ Jalla niĵta ana atchucaĵlaj niiqui, ĵkjaĵtiquiztan lujlz ĉhjerinacĵquizimi zquitinacĵquizimi anĉhuca kuzqui llaquizizkatjo?

²⁷ 'Plantanacĵ pajkallaĵ cherna. Anaĵ langza. Anaĵ kawanĉha. Yoozqui nii pajkallanacaĵ pajkkaĉha. Zmali finu zquiti cujtĵcumi anaĵ jecmi pajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesaĉha. Niĵaza finu zquiti cujtĵcumi nii ancha ricachu Salomón jiliriqui anaĉha pajkallquiztan juc'ant c'achaqui. ²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallaĉha. Nekztanaqui jakataĵu kattaĵu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa uĵtaĉha. Jalla nuĵ cjenami Yooz Ejpkaĵ nii plantanacami niĵta cwitiĉha. Anĉhucĉha Yoozquin ana tjapa kuzziz Źoņinaca. Anĉhuczi Yooz yujcquiziqui ĉhjul plantaquiztanami juc'antiĵ importiĉha. Jalla niĵtiquiztan Yoozqui anĉhuc juc'anti cwitiĉha; zquitichiz panĵ cjequiĉha. ²⁹ Jalla niĵtiquiztan anĉhucqui ana ancha llaquiziņi kuzziz ojklaya, ĉhjul ĉhjeri kjurquiztanami. ³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi Źoņinacaqui ancha llaquiziņi kuzziz ojklayaĉha niĵta cusasanaca kjurcan. Anĉhucqui anaĉha niĵta llaquiziņi kuzziz ojklayzqui.

Werar Yooz Ejpchizčhucča. Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaj, jalla nii. Ančhucqui čhjeri, zquiti, cusasanaca pecčha, zejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui. ³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančucaquiz čhjulumi cawalikaz tjaaquičha.

ARAJPACHQUIN CUSASANACCHIZ ŽOÑINACA

³² Nižaza Yooz Ejpqui ančuca uchaquičha mantiñi puestuquiz. Jalla nužučha Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančhucqui wejt uuzanacčhucča, aunqui kolucullami. ³³ Ančuca cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquizičha wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ žoñiqui ančuca cusasanaca kjañasačha. Arajpachquin tjañ žoñinaca ana luzasačha. Nižaza tekziqui tjujtami cjurimi ančuca zquitinaca lulasachha. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasačha. ³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaačha. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaačhaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequičha.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichičha, tuž cjican:

—Arajpachquin ojkzjapa ančhucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaparažtakaz. ³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pjijstiquin ojkchičha. Piyunanacaqui patrunž cuttižquiz tjewža, niž irantižquitan

kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančhucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna. ³⁷ Weraral cjiwčha. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskattaž cjequičha. Nekztanaqui nii patrunapachaž čhjeri tjaaquičha, nižaza ninacžquiz atintaquičha. Jalla nižta irata Yoozqui paaquičha niž tjonz tjewžñinacžquiz. ³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čhjulorakat nii patrunaqui irantižquičhani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequičha. ³⁹ Tsjilla zakaz cjiwčha, ančhucaž zizjapa. Tsjii kjuychiz žoñiqui čhjulorat tjañi tjonačhaja, jalla nii zizaquiž niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquičha, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niž kjuya nužkaz ecasačha. ⁴⁰ Ančhucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziž tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžcačha. Wejrtčha tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿tii quintu quint'ichamčha wejtnacalta-japakazkaya? už ¿tjapa žoñinacžtajapa, jaa?

⁴² Jesús Jiliri qui kjaazičha, tuž cjican:

—Tsjii kjuy cwitiñi žoñi želatčha zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma žoñž kjarquiz niž kjuya ecchičha, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacžtan. Čhjeri tjaz ora čhjeri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchičha nii žoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliñi žoñejo? ⁴³ Jalla tiičha nii žoñiqui. Kjuy tuyñu quejpsquizcama jakzilta žoñit niž kjuya zuma cwitican žejlčhaja, jalla

niičha zuma cumpliñi žoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequičha nii zuma cwitiñi žoñiqui. ⁴⁴ Wejrqui weraral cjiwčha. Kjuya tuyñuqui cumpliñi žoñž kjarquiz tjapa kjuy cusasanaca ecasačha. ⁴⁵ Tsjemata cwitiñi žoñi zakaz želatčha. Nii žoñiqui kuzquiz pinsichičha, “Kjuychiz tuyñuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjican pinsichičha. Jalla nektanaqui nii kjuychiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtñitačha. Nižaza nii žoñiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachičha. ⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuychiz tuyñuqui quejpžquichičha. Tsjii ana zizta ora quejpžquichičha. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyñuqui nii ana zuma cwitiñi žoñžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquicha. Nii ana zuma žoñiqui jaknužt ujchiz žoñinacaž castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequičha.

⁴⁷ Tsjii piyunaqui zumpacha nižž patrunaž pecta langz zizzičha. Niiž patrunž langz zizcanpacha, ana langzičha. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtzaž cjequičha. ⁴⁸ Nižaza jakzilta piyuna ana nižž patrunaž pecta langz zizzaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niiqui upa casticta cjequičha. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii žoñiqui tjapa nii cusasanacquiztan quint'istančha. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii žoñiqui cusasanacchiz tuyñužquiz quint'istančha tjapa cumpjiita cusasanacquiztan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹ Tsjiilla zakaz quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

—Tekz werjqui tsjii uj peksñižtakaz tjonchinčha. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰ Wejrqui tsjii wali pajk prueba watačha bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, ancha llaquital cjeečha. ⁵¹ Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui anazumquin cjequičha; t'aka t'akaž cjequicha,

wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž.
⁵² Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequiča. Tsjii famillquiz pjijskaltan cječhani, čhjepultanac quintraž cjequiča pucultan žoňžjapaqui.
⁵³ Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequiča. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequiča. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequiča. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequiča. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequiča. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequiča. Jalla nuž cjisnaquiča, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoňnacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui cjinčhucča, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquiž niiqui, “chijnačhani”, nuž cjinčhucča. Nekztan jalla nuž chijñiž watča. ⁵⁵ Nižaza wartan quera queržcaquiž niiqui, “kjutñit cječhani”, nuž cjinčhucča. Nekztan jalla nuž kjutñiž watča. ⁵⁶ ¡Hipócrita cheechi žoňi! Ančhucqui jana lititum kuzziz žoňinaca! Tjamž puntu tsjirž puntu walja zizñi chiiñchucča. ¿Kjažtiquiztan Yooz siňalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷ Nižaza ¿kjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaača zuma kamčhaja, jaača ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸ Jakziltat am quijžcu jiliržquin chjichačhaja, jalla nižquiztan pertunam mayizaquiča ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenaqui, nii jiliriqui policiiquiz am intirjasača. Nekztanaqui nii policiaqui am carsilquiz chawcwasacha. ⁵⁹ Nekztanaqui wejrqui cjiwča, carsilquiztanaqui anapanim ulnasača, liwj tjappacha paczcama. Anziqui kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjeyajo.

13

YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹ Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaqui quintu zjicchiča, Jesusižquiz mazñi. Tuž cjican quint'ichiča. Pilato cjita jiliriqui tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchiča. Nii conta žoñinacž ljocqui animal ljocnacžtan t'ajziča. Tuquiqui animala contkalča, Yoozquin ofrenda tjaz-japa. ² Jalla nuž nonžcu Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ¿Parti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ³ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

⁴ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Tsjii tunca quinsakalcuni žoñinacaqui ticziča Siloé cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtiquiztan. ¿Kjažtiquiztan nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

ISRAEL ŽOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶ Jalla nektanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñiqui niž yokquiz jiws muntinaca čhjaciča. Tsjii nooj ojkchiča “jiwsa pookchižcaa” cjican, ojkchiča. Irantižcu, muntinacquiz ana čhjul jiws frutanaca watchiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii yoka cwitiñi žoñžquiz cjichiča: “Chera, čhjep wata jiws frutanaca kjuri tjonchinča. Ana jiws frutanaca pookchikalča. Jaziqui tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz žejlča.”

⁸ Jalla nektanaqui nii yoka cwitiñi žoñiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kjullznača, nižaza wanžtan wanit'ača. ⁹ Jalla nižtiquiztanaqui jiws frutanaca pookz atčhani. Anapan pookaquiž niiqui, nektanaqui k'atžtaž cjequiča”. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ŽONQUI ČHJETINTATAČHA

¹⁰ Tsjii jeejz tjuñquiziqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjajnatča. ¹¹ Jalla nekt želatča tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatača. Tsjii zajraqui naa žon taj chutu paatkalča. Nižtiquiztanaqui anawira ts'iru tsjitsniñtača, ana čhjulu paazjapami. ¹² Jesusaqui naa žon cheržcu, kjawziča, nektan tuž cjichiča:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequiča.

¹³ Nektanaqui Jesusaqui niž kjaržtan lanziča naa žonaquiz. Jalla nii orapacha naa žonqui ts'iru cjissinča. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychiñča. ¹⁴ Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa žawziča, nii jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan. Nektanaqui nii jiliriqui zoñinacžquiz cjičhicha:

—Sojta tjuñikaz langz waquiziča. Jalla nii langz tjuñiran laanacaqui tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anača jeejz tjuñquiziqui tjonzqui.

¹⁵ Jalla nektanaqui Jesús Jiliriqui nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana zum kuzziz žoñinaca. Jeejz tjuñquiziqui tjapa ančhucanacaqui wacami aznumi cutzniñčhucča, kjaz liqui okajo, ¿ana jaa? ¹⁶ Taa maatak žonqui Abrahamž majch maatquiztan tjoniñča. Tunca quinsakalcun wata chututača, Satanás cjita zajraž nuž chutu paañiž cjen. ¿Kjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa žonqui ana čhjetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

¹⁷ Jesusiž nuž chiitiquiztanaqui tjapa niiž quintra žoñinacaqui azzi quirchiča. Parti žoñinacazti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŃI ŽOŃINACŽ PUNTU

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tižtača Yooz mantaparu ojkŃi žoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjita semillž puntu chiitiquiztan. Jalla tužuča. ¹⁹ Tsjii mostaza cjita semilla žejlča, ancha zkoltalla. Žoñiž čhjactan, walja pakjiž pajkča, tsjii pajk muntiž, nizta pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparu ojkŃi žoñinaca yapaquiča, mostaz munti pajkŃila, jalla nižta irata.

²⁰ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tii takunacžtanzakaz Yooz mantaparu ojkŃi žoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužuča. ²¹ Tsjaa maatak žonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinča. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiča. Jalla nižta iratača, tjapa kjutŃi tii muntuquiz žoñinacaqui Yooz mantita kamaŃchiz cjisnaquiča.

LIWRIITA ŽOŃŽ PUNTU

²² WiruŃaqui Jerusalén jiczquiz ojkcan, Jesusaqui tjajinchiča. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjajinchiča. ²³ Nuž tjajnan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ĵkoluckaz liwriita žoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

²⁴ —Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojkŃi zkocz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucaquiz cjiwča. Casticz tjuŃquiziqui tjapa žoñinacaqui luz pecaquiča. Nii oraqui anaž ataquiča. Jalla nižtiquiztan anziqui liwriiŃi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵ Tsjii noojiqui arajpach

kjuychiz tuyñuqui tsijsnaquiča liwriiñi zana chawjczjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiñinaca, nii chawjczta zanquiz t'ok t'okaquiča, tuž cjican: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuychiz žoñiqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Anal ančhuc pajuča. ¿Jecnactčhuckazlaj ančhucqui?”

²⁶ Jalla nuž chiitiquiztan ančhuczti zakaz chiyáčhani, tuž cjican: “Amtan chica lujlchinča. Nižaza wejtnaca wajt calliran tjaajinchamča”. ²⁷ Pero nii arajpach kjuychiz tuyñuqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Ančhucqui anapal pajuča, cjiwla. Wejtquiztan oka, tjapa ančhucqui ana zuma kuzzizčhucča”. ²⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, tjapa Yooz taku paljayñi profetanacžtan, tjappacha ninacaqui arajpach Yooz kjuyquiz želaquiča. Ančhuczti zawnctanpanikaz želaquiča. Jalla nuž zawnctan žejlcan ančhucqui kaaquiča, nižaza iżkež jojaquiča, ana luzzucaž cjen. ²⁹ Tjapa kjuttan criichi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquin luzaquiča, užatan, wartan, tajatan, tuwantan, nuž tjapa kjuttan. Nižaza nii luzzi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintitaž cjequiča. Yooz čhjeri luli julznaquiča. ³⁰ Nižaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquiča. Nižaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquiča.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹ Jesusiž taku žeržtan, nii noojpacha, tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliriqui am konz pecča.

³² Jalla nekztanac Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niižquin chiižca, tuž cjican: “Tsjii kjaž tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-uča, zajranaca chjatkatcan, laanaca čhjetincan.

Nekztan tsjii kjaž tjuñquiztan wejt obra žerznača”.
³³ Pero wejrqui tsjii kjaž tjuñi tiral kamača, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstanča.

³⁴ ‚Jerusalén, Jerusalén wajtchiz žoñinaca! Ančhucqui Yooz taku paljayñinaca coničhucča. Nižaza Yooziž cuchanžquita žoñinaca maztan čhaquiničhucča. Wallpiquei persun ozmachanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz žoñinaca juntiz pecuča. Ančhuczti ana wira wejtquin tjonz pequiñčhucča. ³⁵ Jalla nižtiquiztan ančuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlča. Nižaza wejrqui cjiwča. Tsjii noojiqui ančhucqui wejt puntuquiztan chiyauičha, “Honorchiz cjila, tii Yooziž cuchanžquita žoñiqui”. Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wilta cheraquičha.

14

TSJII CURPU TJUUCHI ŽOÑIQUI ČHJETINTATAČHA

¹ Tsjii jeez tjuñquiziqui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkčiča. Yekja fariseo žoñinacaqui Jesusa awayt'atča. ² Nižaza nii kjuyquiz želatča tsjii curpu tjuuchi žoñi. Jesús žcati želatča. ³ Nii cheržcu Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz lii tjaajiñinacžquiz, jalla ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jeez tjuñquiziqui tsjii laa žoñi čhjetnasay? už ¿ana čhjetnasaj?

⁴ Ninacazti ch'ujukaz cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui laa žoñi kjawžcu, čhjetinčiča. Nekztan laa žoñžquiz cjichiča:

—Oka amqui —cjicanaqui. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jeez tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiž cjen okžcu, ¿anaž jooznasajo?

⁶ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchiča.

PJJJZTA PUNTU

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchiča. Kjawžta žoñinacaqui tucquin julz kjuratča, nižaza honorchiz cjis pecatča. Jalla nižta cjičjiñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjičiča:

⁸ —Amqui tsjii zalžni pjjztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anača tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsjii juc'ant jilir žoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesača. ⁹ Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawžni žoñiqui amquiz chiyasača, “Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaa”, cjian. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesača. Am aziž cjesača. ¹⁰ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsjii zalžni pjjztiquiz kjawžtaž cjesaž niiqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawžni žoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasača, tuž cjian: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjulžtiquiztan parti žoñinacž čhjucquiziqui honorchizim cjesača. ¹¹ Jakzilta žoñit parti žoñinacžquiz persun honora chii chiyačhaj niiqui, wiruñaqi nii žoñiqui ch'ujukaz cjesača. Pero humilde kuzziz žoñizti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

¹² Nižaza Jesusaqui nii kjawžni žoñžquiz cjičiča:

—Čhjeri tjaasim pecčhaj niiqui, anam kjawznaquiž am persun mazinacžquiz, nižaza am persun jilnacžquiz, nižaza am persun famill parintinacžquiz, nižaza am richach visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquiča. Ninaca čhjeri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasača. Nižtiquiztan amzakam čhjeri tanznaquiča. Nižtiquiztan ana gastichim cjequiča.

¹³ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Čhjeri tjaasim pecčhaj

niiqui, kjawznaquiča pori žoñinaca, zuch žoñinaca, coj žoñinaca, zur žoñinaca, jalla ninacžquiz kjawznaquiča. ¹⁴ Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepñi atasacha. Yooz zuma kamañchiz žoñinacž jacatatž tjuñiž tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii žoñiqui pajk pijizta paachiča. Tuquiqui walja žoñinaca kjawskatchiča pijiztiquiz. ¹⁷ Pijizta čhjeri lujlz ora piyunaqui kjawžta žoñinacžquiz cuchanžquitača, tuž cjeyajo: “Tjappacha listu tjacžtača, jaziqui ž-tjona”. ¹⁸ Nekztanaqui kjawžta žoñinacaqui pasinza mayizichiča. Tsjii žoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinzt'alla”. ¹⁹ Tsjiizti cjichiča: “Anzilla tunca waca kjaychiča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinzt'alla”. ²⁰ Tsjiizti cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasacha”. ²¹ Nii cuchanžquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž žoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patrunaqui walja žawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori žoñinaca zjiiczna, nižaza zuch žoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²² Wiruñaquu nii piyunaqui mazziča tuž cjican: “Wejt patruna, amiž mantitacama ojklaychinča. Nižaza iya julz campo žejlča”. ²³ Nekztanaqui patrunaqui cjichiča

piyunžquiz: “Wilta ojklayžca callinacaran jicznacaran. Žoñinaca kjawkjawcan ojklayžca kjuyquiz chjijsnajo. Kjawžta žoñinacžquiz tjonkatžca”.

²⁴ Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

— Wejrqui cjiwčha. Weriž primira kjawžta žoñinacaqui anapan čhjeri lulasačha wejt arajpach pjiztiquiziqui. — Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZIZ PUNTU

²⁵ Walja žoñinacaqui Jesusa apzičha. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu žoñinacž kjutni quejpcičha, tuž cjican:

²⁶ — Jakzilta žoñit wejtquin kuziz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninacžquiztanami wejtquin juc'anti kuziz cjistančha. Anaž wejtquin juc'anti kuziz cjequiž niiqui, anaž wejt partir žoñi cjichuca cjesačha. ²⁷ Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistančha niž persun wira apt'iz cjenami.

²⁸ Tsjilla cjesačha. Jequit tsjii campanturi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruqui gasto zumpacha tantiistančha, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹ Ana zumpacha tantiižcu kallantaquiž niiqui, nekztan ana tsaqui atchucaž cjesačha. Jalla nuž ana tsajcni cheržcu parti žoñinacaqui nii žoñžquiz iñarasačha,

³⁰ tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichičha. Nekztan ana tsaqui atchičha. Ana zuma tantiichičha”. Jalla nuž tjasaquičha. ³¹ Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecačhaj niiqui, primiruqui zumpacha tantiistančha, niž tunca warank zultatunaca tsjiizuñž paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana atipata, jalla nii.

³² Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen

cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paajo, acuerdo luzjapa. ³³ Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquiziča. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequiž niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴ 'Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, ¿jaknužt wilta zuma cjesajo? ³⁵ Anapanž cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

15

KATCHI UUZU QUINTU

¹ Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niž taku nonzjapa. ² Jalla nižtiquiztanaqui fariseo žoñinacžtan lii tjaajiñinacžtan jalla ninacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza, nižaza ninacžtan chica čhjeri lujlñiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz quint'ichiča tuž cjican:

⁴ —Tsji žoñiqui patak uuzichiztača. Nekztanaqui tsjiilla katchiča. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilakz yokquin ecchiča, katchi uuzi wajtzcama. ¿Jakziltat ančucaquiztan ana nižta paajo? ⁵ Nižaza katchi uuzi wajtžcuqui, azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchiča, ancha cuntintu. ⁶ Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawziča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinča”. ⁷ Nižaza wejrqui cjiwča, jalla nižta iratača arajpachquinaqui. Tsji ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz

cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquiča. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacqui zuma kamok”, cjcanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequiča nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatča. Nekztanaqui tsjii paaz tjatančinča. Paaz tjatanžcu, lámpara pekzinča. Nižaza kjuya pewchinča, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinča. ⁹ Nii paaz wajtžcu, maznacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinča, tuž cjican: “Wejtтан cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinča”. ¹⁰ Wejrqui cjiwča. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequiča čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPŽQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹ Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹² Nii upañažta majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqui irinsa t'akžinchiča pucultan majchnacžquiz. ¹³ Tsjii kjaž majquiztan upañažta majchqui irinsa tuychiča. Nekztan tjappacha niž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkchiča yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha niž cusasanaca gastichiča, ana zuma kamcan. ¹⁴ Nužquiz tjappacha cusasanaca miržcuqui, upañažta majchqui ana čhjulchiz cjissiča, žoñi maya. Nižaza nii nacionquiz čhjeri upsiča. Upañažta majchqui čhjerž kjara passiča. ¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojkchiča. Tsjii žoñžquiz langz wajtchiča. Nii patrunaqui jochi mantichiča, cuchi

ichajo. ¹⁶ Ancha čhjeri eeczatchiča nii ejpžquiztan zarakchi majchqui. Ana čhjulu lulimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami chjajpinacami lujlnatakaztača. ¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchiča, tuž cjican: “Tjappacha wejt ejpž piyunanacaqui cusa čhjerinaca lujlčhani. Nižaza žejtchinacami žejlčhani. Wejrzi tekzi t'akjiri želuča; čhjerž kjara pascu, ticz atučhani. ¹⁸ Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeeča: ‘Wejt Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinča. ¹⁹ Wejrqui anam am maati cjichucača. Kjažllami tsjii am piyunažtakaz uywalla’”. Jalla nuž cjican pinsichiča. ²⁰ Nekztanaqui ejpžquin zarakchiča; ejpž kjuy kjutři ojkiča. Ažkquin cjen ejpqui niiž majch pajchiča. Kuzquiz ancha okziča, ancha k'aaztichiča. Nekztan majch zali zajtchiča. Majch žcojržcu, chjulziča. ²¹ Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinča. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca”. ²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichiča: “Uri, jila walurchiz zqiti jwesanzca. Nii zquitžtan wejt majch tjutžna. Niiž loc'anquiz zurtija majczina. Nižaza zapato tjutžna. ²³ Nekztanac ančhucqui walipunt cjew wacaž zjijczca conzjapa. Pjijztaž paaquiča. Zuma čhjeriž lulaquiča. ²⁴ Wejt majch ticzižtakaz katchitača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižtami niižtan zalchinča”. Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichiča.

²⁵ Jalla nuž upaňazta majch tjonz ora, niiž jilaqui joch yokquintača. Kjuy žcati irantižcan, pjijzta nonziča, tsajtři wayliž jora. ²⁶ Jalla nižtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawziča. Nuž kjawžcu, “¿Čhjulut wat?” cjican, pewcziča. ²⁷ Piyunaqui kjaaziča, tuž cjican: “Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjissi tjonchiča. Nižtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchiča,

pjiizta paazjapa”. ²⁸ Jalla nii quintu zizcu, jilir majchqui walja žawjchiča. Pjiiztiquiz ana luz pecatča. Nuž cjen ejpzakazza nii roqui ulanžquichi luzcajo. ²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichiča: “Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinča. Nižaza am mantitacama okintača. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onanñamtača, wejt mazinacžtan pjiizta paazjapami. ³⁰ Anziqui tii am ana cazñi majchqui tjonchiča. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gasticchila, ana zum maatakanacžtan zejlcán. Nuž paata cjenami, nižtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamča”. ³¹ Jalla nekztanaqui niž ejpqui kjaaziča, tuž cjican: “Wejt maati, amqui wejt chicaž kamñampanla. Tjapaž wejtac žejl-la, niic amtacamača. ³² Tii am lajkqui ticzižtakaztača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižaza katchitača. Jaziqui wažtača. Jalla nižtiquiztan ancha cuntintuž cjen pjiizta paaz waquiziča”.

16

CUSASANACA CWITIÑI PIYUNA QUINTU

¹ Nižaza Jesusaqui niž tjajinta žoñinacžquiz tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoñi želatča. Niž kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiča. Wiruñaquei yekja žoñinacaqui nii patrunžquiz mazziča, tuž cjican: “Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiñiča”. ² Jalla nekztanaqui patrunaquei piyunžquiz kjawziča, tuž cjican: “¿Chjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknužum amqui wejt cusasa cwitižinčhaja, jalla nii wejtquiz quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiž cjen anam iya wejt cusasa cwitasacha”. ³ Nekztanaqui nii piyunaqui pinsichiča, tuž cjican: “¿Jaziqui kjažt wejr cjisnaquejo? Wejt patrunaquei wejrž jakjurpayla nii wejt langzquiztanaqui.

Jaziqui ana ancha langziž cjisnula wejrqui. Wejtta azi ana žejlča, zkal yokquiz langzjapa. Nižaza žožžquiztan tomangz eksnuča, azučha. ⁴ ¿Jalla nuž ana langžni atchiž cjen, čhjulut paa-as?” Nekztan piyunaqui cjichiča: “Aaaa. Čhjulut paa-as, nii zizuča wejrqui. Nekztan žožinaca wejr atintiž želačan. Wejr kjawznačan ninacž kjuyquizimi”. ⁵ Jalla niž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žožinaca kjawziča. Tsjii primira kajchi žožžquiz pewcziča, tuž cjican: “¿Kjažum wejt patrunžquiz kajchamta?” ⁶ Kajni žožiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac turril aceite kajchinča”. Jalla nekztanaqui piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijska tunca turril aceitekaz cjiirzna”. ⁷ Wiruñaqu tsiizuñ kajchi žožžquiz pewcziča, tuž cjican: “Am, ¿kjažum kajchamta wejt patrunžquiz?” Kajni žožiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac quintal tiricu”. Nii piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cjiirzna”. ⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan patrunaqui nii anawal piyuna c'uñchi pajchiča, niž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamni žožinacaqui tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaqui c'uñchi tjojknačniča zuma kamni žožinacžquiztan juc'anti.

⁹ Wejrqui cjiwča. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaqui žejlñi cusasanaca gastis waquiziča, zuma paacan tsjii zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰ Jakzilta žožit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žožit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹ Nižaza jakzilta žožit tii ujchiz muntuquiz žejlñi cusasanaca ana zumpacha

cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii cwitiñijapa ana tjaasača. ¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasača.

¹³ 'Anaž jakzilta piyunami pizc patruña sirwi atasača. Piyunaqui tsjii patruñžquizkaz kuz tjaasača. Tsjiizuñ patruñaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaqui tsjii patruñžquizkaz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjii patruñžquiz anapan zuma sirwi atasača. Yoozmi paazmi žejlča pucultan patruñažtakaz. Pero žoñinacaqui pucultižquiz kuz ana tjaasača. Tsjii patruñžquizpankaz zuma sirwasača.

¹⁴ Ancha paaz pecñi fariseo žoñinacaqui tjapa Jesusiž chiita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa iñarchiča. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančhucqui cusa žoñižtakaz ojklayiñchucča žoñž yucquiziqui. Yoozti ančuca kuz zizza. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytiča. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipanča.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztača. Nižaza Yooz taku paljayñi profetž tjaajintanacami azziztača, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztača. Pero Juan Bautistaž tjon-tiquiztan, liwriiñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla niiča tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaača.

¹⁷ 'Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasächä. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasächä.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Jakzilta žoñit niiž maataka jakjurpayžcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenauqui adulterio uj paača. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paača.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatča. Zuma finu zquiti cujtzñitača. Nižaza zapuru pjijztakaz ancha cusa čhjeri lujlchiča. ²⁰ Nii oraqui tsjii pori žoñi želatča Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cjiťchitača. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlñitača. ²¹ Nii ricachuqui žejťchi čhjerinaca tjoťñitacha. Nii pori žoñizti tjoťta žejťchi čhjerinaca lujlz pecñitača. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niiž zkiranaca isañitača. ²² Tsjii noojiqui nii pori žoñiqui ticziča. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii chjitchiča Yooz ilzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan chica želajo. Wiruñauqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjaťžtatača. ²³ Nii ricachu žoñiqui infiernuquin sufrican želatča. Nicju sufrican, tsewc kjuťni cherchiča. Ažquiztan cherchiča Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž cheržcu, kjawchiča, tuž cjican: “Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niiž loc'ana kžatan t'awžcu, wejť lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asñi ujquiz anchal sufručha”. ²⁵ Abrahamzti cjichiča: “Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, ancha cusa kamčamča.

Lazaruzti t'akjiri kamchiča. Jaziqui anziqui Lazaruqui kuztača, ancha cuntintuča. Amzti ancha sufriča. ²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipanča wejt-nacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojkz pecñinacaqui anaž okasača. Nižaza nawjktan tjonz pecñinacaqui anaž tjonasača”. ²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichiča: “Abraham tatay, wejtta pjijskaltan jilanaca žejlča. Jaziqui am rocuča, wejt ejpž kjuyquin Lázaro cuchanžinžcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infiernuquiz ana tjonajo”. ²⁹ Pero Abrahamqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican: “Ninacžta žejl-la Moisés cjiirtami nižaza Yooz taku paljayñi profetanacž cjiirtami. Nii cjiirtanacquiz cazla, kuz tjaala”. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjican: “Razunam chiiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjiskatačhani”.

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichiča: “Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayñinacž taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani”. —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

17

UJQUIZ TJOJTТА PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojtskatñi žoñinaca žejlñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatñi žoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta žoñit Yoozquin kuzziz žoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižta ana zum žoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui.

³ Nižta žoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla niižquiz žumpacha chiižina, niiž kuz campiita cjejajo. Nekztan niiž kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi žoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi žoñiqui pertuna mayiz-ičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZIZ PUNTU

⁵ Wiruñaquí Jesusiž illzta žoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljaychiča tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsjii mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakñičha. Jalla nižta iratača ančhucqui. Yoozquin walja kuzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasača. Walja Yoozquin kuziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesača, tuž cjican, “Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuž chiitiquiztan nižtapachaž cjesača.

PIYUNŽ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjilla chiyasača. Ančhucquiztan piyunchiz žoñi želasača. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasača, uyananaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langzquiztan tjontanaqui, anapanž ančhucqui cjesača, “Watžca, julzna, tiičha lujlzna” cjicanaqui. ⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesača, “Čhjeriž apura kisna. Nižaza wejr atintisjapa, zumpacha tjaczna. Wejrqui lulača, licača. Nekztanž amqui lulaquiča, nižaza licaquiča”. Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesača. ⁹ Jakzilta piyunat niiž patrunž mantitanaca paačhaj niiqui, patrunaqui

sparaquiž cjesajo? ¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiiz waquizičha, tuž cjican, “Wejrnacqui am piyunitčha. Inakaztčha wejrnacqui. Jaknužt paaz waquizičhaja, jalla niikaz paayinčha”.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOŇINACA ČHJETINTATAČHA

¹¹ Jalla nektanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii tayp-iquin watchičha. ¹² Nektanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz žoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchičha. Ažkquiztan Jesusižquiz chižinchičha. ¹³ Altu tawkžtan tuž cjichičha:

—;Jesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴ Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichičha:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeežni oka.

Jalla nuž ojkan, laanacaqui žejtchi quirchičha. ¹⁵ Tsjii tsjiiqui persun janchi žejtchi cheržcu cuttichičha, Jesusiž kjutni, altu joržtan Yooz honora waytican quejpčhičha. ¹⁶ Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niž yujcquiz quilzičha, nižaza tuzi t'okzičha yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquiž cjichičha. Nii žoñiqui Samaria wajtchiz žoñitačha. ¹⁷ Nektanaqui Jesusaqui cjichičha:

—;Ančhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucjo, tii laaquiztanajo? ;Jakziquint tsjii partinacajo? ¹⁸ Amqui anaž tii wajtchiz žoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹ Nektan Jesusaqui nii žoñžquiz cjichičha:

—Tsijtsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhjetintamčha.

YOOZ MANTIZ TJUŇI PUNTU

²⁰ Nektanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz pewcz-ičha, tuž cjican:

—¿Ĉhjlorat Yooz Epiž mantiz tjuŋi irantižcaquiya?
Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuŋiqui anaĉha cherchuca.
²¹ Anaĉha “tekzipan” cjican nii tjuŋi tjeeznasaĉha.
Nižaza anaĉha “nii nawjk” cjican nii tjuŋi tjeeznasaĉha.
Yooz mantizqui žoŋinacž kuzquizpachaĉha. Jalla
nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchuca cjesaĉha.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz
cjichiĉha:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquiĉha anĉhucacquiz.
Jalla nekztanac anĉhucqui wejr arajpachquiztan quejps-
quiŋi cherz pecaquiĉha, tsjii noojillami. Pero weriž
arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasaĉha. Wejrqui
tsewctan cuchanžquita Yooz Žoŋtĉha. ²³ Nižaza nii sufris
timpuquiziqui žoŋiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiĉha,
tuz cjican: “Arjapachquiztan chjijwžquichiĉha. Tekzi žejl-
ĉha”. Tsjii tzi zakaz chiyaquiĉha, “Nii nacjuĉha Cristuqui”
cjican. Pero anĉhucqui anaž nicju okaquiĉha, nižaza nii
chiita taku anaž criyaquiĉha.

²⁴ Tsjii liwjliwjŋi rayu cjita tjonŋila, jantey, jalla nuz
liwjtayžcaquiĉha, liwjpacha irantaž kjanžnaquiĉha. Jalla
nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilita tjonaĉha. Wer-
iž tjonan, tjappacha zizasacĉha. Jalla nižtaž wejt tjonz
tjuŋiž cjequiĉha. ²⁵ Anziqui primiraqui wejrqui walja
sufriŋanĉha. Nižaza tii timpuquiz kamŋi žoŋinacžquiz-
tan anapan criital cjeeĉha. Ana werj cherz pecaquiĉha.
²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watĉhaja, jalla niž-
tazakaz wataquiĉha ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan
cuchanžquita Yooz Žoŋtĉha. ²⁷ Noež timpuquiz
jalla tuž kamŋitaĉha žoŋinacaqui. Zuma ĉhjeri lujlŋi-
taĉha, nižaza licŋitaĉha. Nižaza zalŋitaĉha, nižaza zalz-
japa tjaanitaĉha. Jalla nuž žoŋinacaqui kamchiĉha asta
Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamaŋquiz

kamzqui ana importayñitača. Jalla nekztanaqui kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamñi žoñinacaqui ticziča. ²⁸ Nižaza jaknužt Lot cjita žoñž timpuquiziqui watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Lujlñitača, licñitača, kjayñitača, tuyñitača, čhjacñitača, y nižaza kjuya kjuyñitača. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitača. ²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri chijñi tjonchicha. Nuž chijintiquiztan tjappacha ujžcu ticziča. ³⁰ Wejt tjonz tjuñquiziqui nižta iratazakaz wataquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

³¹ 'Nii wejt tjonz tjuñquiziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquiziča. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquiziča. ³² Lotž tjuna puntuquiztan cjuñzna. ³³ Jakziltat persun kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiča. Nižaza jakziltat persun kamañ wira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

³⁴ Nižaza wejrqui cjiwčha. Weriž tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjajaquiča. Jalla nuž tjajan, tsji-iqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizti pachpiquiz nii kjuyquiz ectaž cjequiča. ³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča. Tsjaazuñzti pachpiquiz ectaž cjequiča. ³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizuñzti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiča.

³⁷ Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niiž tjaajinta žoñinacaqui pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nektanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturina-caqui muzpa ajcsniča. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquiča.

18

ŽEW ŽONATAN JUEZ JILIRŽTAN QUINTU

¹ Nektanaqui Jesusaqui tjaajinčiča, žoñinacžlaqui Yoozquin mayizizpanča, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaa-jinčiča. ² Tjaajincan jalla tuž quint'ichiča:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatča. Yooz ana rispitičača, nižaza ana čjul žoñimi rispitičača. ³ Nii wajtquizpacha želatča tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkchinča, tsjii quija quijsquiza-japa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵ Ažkapan juez jiliriqui ana naaža quija nonz pecchiča. Niiž wiruñ nižtami pinsichiča, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molističa. Yoozmi žoñimi wejtta anaž importiča. Jalla nuž cjenami taaža quija nonznača, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui ana azquichačhaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjijcnačhani”.

⁶⁻⁷ Nektanaqui Jesús Jiliriqui cjichiča:

—Jalla nuž čiichiča nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niiž illzta žoñinacž quijanaca azquichaquiča. Ninacaqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayiziča. Ninacž mayizitiquiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quin-tranaca azquichaquiča. ⁸ Wejrqui cjiwča, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niiž illztanacž quija apuraž atintaquiča. Yooziž tsewctan cuchanžquita Žoñi tjontan, Yoozqui ul-timupan niiž illztamiž quija azquichaquiča. Nii tjonz

tjuñquiziqui, ¿tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹ Tsjii žoñinacaqui želatčha, persun honora waytican, nižaza parti žoñinaca iñarcan. Jalla nii žoñinacžquiz tii quintu quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

¹⁰ —Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkchičha, Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztantačha. Tsjiižuñqui impuesto cobriñi žoñitačha. ¹¹ Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziñitačha, tuž cjican: “Yooz Tata, amquiz sparaquiž cjiwčha. Wejrqui anačha nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacačha tjañinacaqui, nižaza ninacačha ñejonacaqui, nižaza ninacačha adulteriuquiz ojklayñinacaqui. Nižaza wejrqui anačha tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹² Wejrqui pizc wilta simanquiz ayunasiñčha. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiñčha”. ¹³ Jalla nii impuesto cobriñi žoñizti wirquin acha colzi želatčha. Ana tsewcchuc cherzipanž želatčha. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuzi čhajccan želatčha. Nižaza cjichičha: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantčha. Wejr okznalla”. ¹⁴ Jaziqui ančhucaquiz cjiwčha. Nii impuesto cobriñi žoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niiž ujquiztan liwriitačha. Niiž kjuya pertunta ojkchičha. Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantačha. Ana pertunta cjissičha. Persun honora waytiñi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesačha. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequičha.

OCJALANACŽ KUZ PUNTU

¹⁵ Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zji-jcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan, Jesusiž tjaa-jinta žoñinacaqui ocjala zjijcñi žoñinaca ujziča. ¹⁶ Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjawziča, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiižina. Tii ocjalanacž kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz žoñinacaqui. ¹⁷ Tii razunazakal chiyučha. Ana tii ocjalanacž kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasača.

LIWRIITA CJIS PUNTU

¹⁸ Wiruñaquei tsjii jiliriquei Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, ¿čhjulut paasaya?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiz “zumačam” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ²⁰ Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača žoñimi conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscarami chiizqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²¹ Nekztanaqui nii jiliriquei cjichiča:

—Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

²² Jalla nuž nii žoñiž chiita nonžcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tsjiillakaz pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjultak cusasanaca tuysna. Nekztan porinacžquiz nii paaz ona. Jalla nuž onanžcuqui tsewcta arajpachquin juc'ant richachum cjequiča. Jaziqui nekztan wejtta chica ojklayñi cjesača.

²³ Nii oraqui walja ricachutača nii žoñiquei. Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nonžcu, walja llactazziča. ²⁴ Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Ricachunacžtaqui walja ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.
²⁵ Tsjii camello cjita pajk animalaqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacžtaqui tsjan ch'amača Yooz jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁶ Jalla nii nonžcu, nonžni žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jequit liwriita cjesajo?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yooz-pankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla nina ecchaj niiqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa,
³⁰ tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequiča. Y nižaza arajpachquin ojkžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ ORA MAZZIČHA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaajintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tuquitanpacha Yooz taku paljayni profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cjiirchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquiča. ³² Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča. Nižaza ancha iñartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeeča.
³³ Nižaza wjajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui čhjep majquiztan jacatatača.

SAN LUCAS 18:34 105 SAN LUCAS 18:43

³⁴ Jalla nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiita ana zinta intintazatča, čhjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ŽOŇI ČHJETINTA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur žoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaradž chjinchjinatča onajo. ³⁶ Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, zur žoñiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷ Nekztanaqui žoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸ Jalla nii zizcu, zur žoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

³⁹ Nii Jesusiž tuqui ojkñi žoñinacaqui nii zur žoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Davidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰ Nekztanaqui altu joržtan chiiñi nonžcu, Jesusaqui tsijtsiča. Zur žoñi zjijqui cuchanchiča. Zur žoñi ž-catžinžcu Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

⁴¹ —¿Čhjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, čhjucquiž cjetžinalla!

⁴² Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Am čhjucqui cjetžtaj cjisla. Amiž tjapa kuz criitiquiz-tanaqui, čhjetintamča.

⁴³ Nii orapacha zur žoñiqui cherñi cjisliča. Nekztanaqui Jesusižtan chica ojklayatča, Yoozquin honora

waytican. Jalla nižta paata cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yoozquin honora waytichizakazza.

19

JESUSIŽTAN ZAQUEOŽTAN

¹ Jalla nekztanaqui Jerusalén wajt kjutñi ojkcan Jesusaqui Jericó cjita watja luzzičha; nekztan nii wajt tayp-iquiz watchičha.

² Nicju tsjii ricach žoñi želatčha Zaqueo cjita. Nii žoñiqui impuesto cobriñiž jiliritačha, ancha ricachutačha.

³ Nižaza nii žoñiqui Jesusa pajz pecatčha. Kolta žoñitačha. Jalla nižtiquiztan wacchi žoñinacž tayp-iquiz cjen, Jesusižquin anatačha cherchuca. ⁴ Nekztan Zaqueoqui tucquin žajtžcu tsjii sicómoro cjita munti yawchičha, Jesusa cherzjapa. Nii munti, jicz latuquiz želatčha, Jesusiž watz žcatipan. ⁵ Nii munti nuž watcan, Jesusaqui tsewcchuc cherzičha. Nuž cheržcu cjichičha:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi am kjuyquiz kamstančha.

⁶ Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui apura chjijwžquichičha. Ancha cuntintu Jesusa risiwchičha.

⁷ Jalla nii cheržcu, tjappacha nii žoñinacaqui Jesusiž quintra chuchchičha, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz žoñž kjuya kami ojkčha.

⁸ Jalla nekztanaqui Zaqueoqui tsijtscu, Jesusa Jiliržquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinacžquiz tjaa-ačha chicata wejt cusasa žejlñinaca. Nižaza jakzilta žoñžquiztan wejr incalltučhaja, jalla nii žoñžquiz wejr tjepnačha pajkpic wiltiquiztan juc'anti.

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Tonj tjuñi tii kjuychiz žoñinacaqui liwriitača, Yooz kamañquiz luzjapa. Tii žoñiqui Abraham cjita majchmaatiquiztanpacha tjonñičha. ¹⁰ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujchiz žoñinaca kjawzñi, nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACŽQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹ Jerusalén wajtž žcati želan, žejlñi žoñinacaqui pinsichiča, tuž cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui tjonachani”. Jalla nuž pinsitiquiztan, nižaza nii žejlñi žoñinaca niž chiita taku nonznan, Jesusaqui tii quintu paljaychiča, ¹² tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča rispitta famillquiztan. Nii žoñiqui ažkquin yekja wajtquin ojkchiča, chawc jilir nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu quejpžcaquiča. ¹³ Ima ojkcan, nii žoñiqui tunca niž piyunanaca kjawziča. Kjawžcu zapa maynižquiz tsjii pajk valorchiz paaz intirjichiča. Nižaza ninacžquiz cjichiča: “Tii paaztan negociož paaquiča, wejt quejpsquizcama”. ¹⁴ Nii žoñž persun wajtchiz žoñinacaqui nii walja chjaawjkatchiča. Jalla nižtiquiztan niž wirquin tsjii cumizuna mantichiča, tuž cjeyajo: “Tii žoñi anaž pecča učhum chawc jiliri cjisjapa”. ¹⁵ Nižtami chawc jiliri nombritatača. Nekztan niž yoka quejpchiča, mantizjapa. Niiž irantižcuqui, kjawzñi cuchanchiča niž paaz intirjita žoñinacžquin, jaknužt zapa mayni paaztan cančhaja, jalla nii zizjapa. ¹⁶ Primir piyunaqui prisintichiča, tuž cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinča tunca wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁷ Nii chawc jiliriqui nii piyunž honora paljaychiča, tuž cjican: “Ancha waliča. Zuma piyunamča amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamča. Jaziqui amqui jilirim cjequiča, tunca watja mantiñim cjequiča”. ¹⁸ Tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: “Wejt patruna, am

paaztan canchinča pjijska wiltan wiltan juc'anti". ¹⁹ Nii chawc jiliriqui paljaychiča, tuž cjican: "Jaziqui jilirim cjequiča. Pjijska wajtquiztan mantiñim cjequiča". ²⁰ Nekztanaqui tsjii piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: "Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsjii pañquiz žcucžcu chjojchinča. ²¹ Amqui walja cumpliskatñi patrunamča. Jalla nitziquiztan am eksinča. Ricujñamča ana amiž nonztaqui. Nižaza ajzñamča ana amiž čhjactaqui". ²² Nekztanaqui nii chawc jiliriqui chiižinchiča, tuž cjican: "Ana zum piyunamča amqui. Am persun chiita takuqui am uj tjeeža. Amqui zizzamča, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtni, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñčhalani. Ana weriž čhjactaqui ajzniñčhalani. ²³ Nižtiquiztanaqui, ¿kjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majcžinjo? Bancuquiz majcžintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasacha, tekz quejpžcu". ²⁴ Nekztanaqui nii patrun jiliriqui parti žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: "Intirjita paaz kjažzna. Nii tunca paazziz žoñžquiz tjaa". ²⁵ Žoñinacaqui cjichiča: "¡Wejt Jiliri! Tunca paazzizza nii žoñiqui". ²⁶ Patrun jiliriqui kjaaziča, tuž cjican: "Ančucaquiz tii razunal cjiwča. Jakzilta žoñit niiž wacchi tjaata cusasa zuma cwitača, jalla niižquiz juc'anti tjaata cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit niiž koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitačhaja, jalla niižquiztan asta nii zkolocullami kjañtaž cjequiča". ²⁷ Nižaza nii jiliriqui mantichiča, tuž cjican: "Nii wejt quintra žoñinacaqui ana wejr pecchiča ninacž chawc jiliri cjisjapa. Jaziqui zjiyczna ticju. ¡Zjiycžcu wejt yujcquiz conzna!" Jalla nuž mantichiča nii jiliriqui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZIČHA

²⁸ Jalla nuž quint'ižcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkchiča. ²⁹ Betfagé cjita nižaza Betania cjita watjanaca

žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niiž tjaajinta žoñinaca cuchanchičha, ³⁰ tuž cjican:

—Nii nawjkta watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquičha. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjijca. ³¹ Jalla nuž jweržcu zjijcawc cjen cunamit žoñimiž pewcznačan, “¿Kjažtiquiztan tii aznu jwerjo?” cjicanaqui. Jalla nii puntu pewctiquiztan ančhucqui kjaaznaquičha, tuž cjican: “Jesusa Jiliriž tii aznu pecča”.

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkchičha. Jaknužt Jesusa chiitčhaja, jalla nuž cjitacama watchičha. Jalla nuž tsjii mokta aznu watchičha. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñunacaqui pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jesusa Jiliriž tii aznuž pecča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusižquiz chjitchičha. Nekztan zquitinaca jepžcu ninacaqui Jesusižquiz yawkatchičha.

³⁶ Nii aznuquiz Jesusaž jiczquiz okan, žoñinacaqui zquiti chjinchičha, zquitinac juntun okajo chawc jilirižtakaz.

³⁷ Olivos cjita curulla watan, Jerusalén watja tjenzičha. Jalla nekztanaqui tjapa niiž tjaajinta žoñinacaqui altu joržtan Yooz honora wayti kallantichičha. Chipchipcan Yooz honora waytichičha, tjapa Jesusiž paata milajrunaca cherčhiz cjen. ³⁸ Nižaza cjichičha:

—¡Chawc Jiliri! ¡Yooz tjuuquiz tjonchi jiliri! ¡Honorchiz cjila! ¡Arajpacha žejlñinaca cuntintuž cjee! ¡Arajpach Yoozquin wali honorchiz cjila!

³⁹ Jalla nuž Jesusižquiz honora waytiquiztan tsjii žejlñi fariseo žoñinacaqui paljaychičha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, tii am apžni žoñinaca ujzna ch'uj želajo.

⁴⁰ Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Ančhucaquiz cjiwčha, tii žoñinacaž ch'uj cjisnaquila niiqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasačha, wejt honora waytizjapa.

⁴¹ Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacaž cjen kaachičha, ⁴² tuž cjan:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca, tonj tjuñquiziqui wejt puntuquiztan intintaztasaz niiqui, zuma cuntintuž cjitasačha. Walipankaz kamtasačha. Ančhuca kuznaca jeejskatz pecučha. Pero wejt puntuquiztan ančhucaquiztan čhjojžtačha. Jaziqui ančhucqui Yooz zumanaca anaž cherasačha. ⁴³ Wejt puntu ana intintazziž cjen walja anawali tjuñinacaž tjonaquičha. Nii tjuñinacquiziqui ančhuca quintra žoñinacaqui tii wajtž tjiya tsjii pirka quintra paaquičha. Tjapa kjuttanž ančhuca wajt muytata quintrarionacaqui želaquičha. ⁴⁴ Nižaza ančhuca wajt pirkami k'ala pajltaž cjequičha. Tii wajtchiz žoñinaca ocjalanacžtanpacha contaž cjequičha. Nižaza tjapacha k'ala pampa nonžtaž cjequičha, anaž maz tawkitami želaquičha. Yoozqui anchucaquiz tsjii liwriiñi cuchanžquichičha; ančhuczi nii liwriiñiqui ana pajchinčhucčha. Jalla nižtiquiztan tii wataquičha. —Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

⁴⁵ Jerusalén watja irantižcu, Jesusaqui timpluquiz luzičha. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchičha. ⁴⁶ Ninacžquiz cjichičha:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyačha”. Ančhuczi tii wejt kjuya tjañi žoñinacž kjuyažtakaz paachinčhucčha.

⁴⁷ Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjajjnatcha timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjajjiñi

maestruncami wajt jilirinacami, jalla ninacazti jaknužt Jesusa coni atas, jalla nii kaznatčha. ⁴⁸ Pero tjappacha nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž taku nonzjapa kuz tjaatčha. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatčha.

20

¿JECT JESUSIZQUIŽ MANTICHI?

¹ Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoñinacžquiz tjaajnatčha, y nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatčha. Jalla nuž tjaajnan, tsjii nooj timplu jilirinaca, lii tjaajiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusižquiz macjatčhičha.

² Nuž macjatžcu Jesusižquiz paljaychičha:

—Jaziqui am chiyaquičha. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznačha. ⁴ ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichičha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitačha” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” jalla nuž cječhan tiicni.

⁶ “Zoñiž mantitacha Juanqui” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, tjapa žoñinacaqui učhum conačhani maztan čhjajawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñičha, niiqui werarapančha Yooz taku paljayñi profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'izcu nii jilirinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrnacqui anal zizučha, jequit Juanqui bautisajo mantižquitčhaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasača, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz paljaji kallantichiča. Paljaycan tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii patrún žoñiqui uwasanac zkala čhjaczicha. Nekztan nii zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztanaqui ažkquin ojkchiča ažk tjuñi kami.

¹⁰ Uwasa ajz kujicha timpu tjontan patrúnaqui piyuna cuchanžquichiča niiž partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiquiz partira langzñi žoñinacazti patrúnaž cuchanžquita piyuna kijchcu chjatkatchiča. Ana čhjulchiz cuchanchiča.

¹¹ Nekztanaqui patrúnaqui wilta tsjiižtan piyuna cuchanžquichiča. Nekztan partir yokquiz kamñi žoñinacaqui patrúnaž cuchanžquita piyuna ch'aanchiča, nižaza kijtchiča, nižaza ana čhjulchiz cuchanchiča patrúnžquin.

¹² Nekztanaqui patrúnaqui tsjiižtan cuchanžquichiča. Nii partira žoñinacaqui cuchanžquita piyuna chjojritchiča, nižaza chjatkatchiča.

¹³ 'Nižtami nii yokchiz patrúnaqui pinsichiča, tuž cjican: “¿Čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnača. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”.

¹⁴ Pero partira zkala langzñi žoñinacazti cuchanžquita majch cheržcu, ninacpora parlassiča, tuž cjican: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqui ticž conžla. Nekztan učumž tii zkal yokac tanznaquiča”. ¹⁵ Nuž pinsitiquiztan partira langzñi žoñinacaqui cuchanžquita majch yok tjiya jwescu conchiča.

Jaziqui pewcznuča:

—Nii zkal yokchiz patrúnaqui ¿čhjulukat nii žoñinacžtanac paačhani? ¹⁶ Wejrqui cjiwča. Tjonžcu zkal yokchiz patrúnaqui partira langzñi žoñinaca conaquiča.

Nekztanaqui patrunaqui niiz zkal yoka yejkžquin tjaaz-naquičha.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichičha:

—¡Yooz munañpaqui anaj nii cjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacž kjutñi cheržcu cjichičha:

—Wejt puntuquiztanaqui cijirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchičha. Nekztanaqui tjojtta mazqui isquinqiz cjissičha. Ultimquiziqui tucquin cjissičha”.

¹⁸ Nii maz cjen jakziltat ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequičha. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'oknaquičha.

—Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹ Jesusaqui nii quintu chiyatčha quintra žoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaa-jiñi maestrinaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatčha nii orapacha. Pero parti žejlñi žoñinaca ekskcu, ana tani atchičha. ²⁰ Pero nii quintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atčha. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini žoñinaca mantichičha, Jesusižtan ojklajajo zuma žoñižtakaz. Nuž chica ojklajcan Jesusižquiztan ana zuma taku jwes pecatčha, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatčha. ²¹ Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewczičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamčha. Kjažtam parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamčha Yooz kamañ puntuqui.

²² Jaziqui tjaajnalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjita chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiñčha. ¿Jalla nuž tas paaz tjazqui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³ Pero nuž pewcztiquiztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychiča. Nekztanaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojt-skatz pecjo? ²⁴ Tsji paaz zjijca, chertzjapa.

Paaz zjijčcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Tii paazquiz jecž yujcta? ¿Nižaza tii paazquiz jecž tjuu cijirtata?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž yujcča, niž tjuuzakazza.

²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Čhjulumi jiliržta cjenauqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenauqui Yoozquiz tjaa.

²⁶ Anaž jecmi Jesusižquiztan ana wal taku jwesi atasača nii žejlři žoñinacž yujcquiz cjicanpachaqui. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquiztanaqui ninacaqui ispantichiča; ch'uju cjissiča.

ŽOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷ Wiruñauqui tsjii kjažt saduceo cjita žoñinacaqui Jesusižtan zali ojkchiča. Nii saduceo žoñinacaqui tjaajiñitača, ticzi žoñiqui anapan jacatatasacha, nuž cjiñitača. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusižquiz paljaychiča, ²⁸ tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učumnacalta cijirtkalča, tuž cjican: “Tsji žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žew žon tjunatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁹ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. ³⁰ Nekztanaqui tsjii taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz. ³¹ Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niiž jaru niž jaru naa tjunatan zalsiča

tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Nižaza tjappacha ticziča jilazullcanacaqui. Ana ocjala ecchipanča. ³² Ultimquiziqui naa maatak žonqui ticzinča. ³³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui, ¿jakzilta jilž tjunt cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan zalsiča. —Jalla nuž pewcziča saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaača. ³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquiztan jacatatžcu, arajpach wajtquin želaquiča. Nicju žejlcan ana zalz-naquiča. Nižaza anaž zalzmi želasača. ³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequiča; ana ticznasača. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapanča. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsñi kal quintu žejlča. Nii quintu quint'ican Moisespachača učhum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatatñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cjiyrchiča, tuž cjican: “Yooz jiliriqui Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtča. Yoozqui anača ticzi žoñž Yoozqui. Niiča žejtñi žoñž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtchipan žejlča.

³⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjajjiñi maestrunacaqui cjichiča:

—Zuma Tjajjiñi Maestro, walim chiichamča.

⁴⁰ Jesusiž walja zizñi zizñi chiican quintra žoñinacaqui eksiča iya pewczjapaqui. Panž atiptatača ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZIČHA

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Žoñinacaqui tuž cjiñiča: “Cristučha Davidž Majchqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo? ⁴²⁻⁴³ Davidpachača cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichiča: ‘Am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'oksnächa, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’ ”.

⁴⁴ Davidpachača Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliričha” cjican chiichiča. Jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAAJIŇI MAESTRUNACŽ PUNTU

⁴⁵ Tjapa žoñinacaž nonznän, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

⁴⁶ —Lii tjaajiñi maestruncžquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchiz ojklayz justasniča, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaanskatz pecniča. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecniča. Nižaza pijstiquiz lujlcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjiskaz pecniča. ⁴⁷ Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallča. Žoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitažoka cjiñiča. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacažtakaz tjeez pecča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequiča.

21

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjii nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchiča ofrend cajquiz paaz uchni. ² Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchiča. Naa žewqui pizc paazalla utchiñča. ³ Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichiča:

—Tii razunal cjiwča. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchiñča, tjapa parti žoñinacžquiztan.

⁴ Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchiča. Naa poris

žewzti tjappacha naaža paaz utchińča; ana iya žejlča, čhjeri kjayzjapa.

JUDIŪŽ TIMPLU PUNTU

⁵ Yekjap žońinacaqui timplu puntuquiztan parlatča, nižaza nii timpluquiz žejlńi c'achja maznac puntuquiztan parlatča, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatča. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

⁶ —Tsjii nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajińi Maestro, ¿čhjulatorat tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, ¿čhjulut sińalažtakaz cjequejo?

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača incallskata. Walja žońinacaqui wejt tjuu aynakanž tjon-aquiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonaquiča”. Nuž cjicanž ojklayaquiča. Jalla nuž chiyanami ančhucqui anača criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiča. ⁹ Čhjulatorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiradž ana tsucaquiča. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjatžcaquiča. Jalla nižta ana walinacača primiraqui watstanqui.

¹⁰ Jesusaqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii nacionžtan tsjii nacionžtan kichasaquiča nacionpora. Nacionanacquiztan quiranaca zalassaquiča. ¹¹ Nižaza pajk terremotonacaž wataquiča, yokaž čhjekin-skatcan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquiča. Nižaza parti yokaran anawal cona želaquiča.

Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiča, pajk siñalažtakaz wataquiča.

¹² Pero ima tižtanaca watcan ančhucqui tantaž cjequiča, nižaza kijchtaž cjequiča. Nižaza ajcz kjuyquin chjichtaž cjequiča uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawctaž cjequiča. Nižaza wali chawjc jilirž yujcquin chjichtaž cjequiča. Jalla nižtanacaž ančhucaquiz wataquiča, ančhucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³ Jilirž yujcquiz chjichta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt'aquiča. ¹⁴ Ima jilirž yujcquiz tjurt'ican ančhucqui ančhuca kuzquiz ana tantiiz waquiziča, jaknužt tjurt'ačhaja, jalla nii. ¹⁵ Tjurt'iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaajžcača ančhuca kuzquiz. Nii ančhucaž zizñi taku chiitiquiztan anaž jecmi ančhuca quintrajkjaazñi atasača. Inakaz cjisnaquiča. ¹⁶ Ančhucqui tarasuntaž cjequiča. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquiztanami tarasuntaž cjequiča ančhucqui. Nekztan yekjap ančhucaquiztan contaž cjequiča. ¹⁷ Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkataquiča, weriž cjen. ¹⁸ Jalla nuž cjenami anaž zinta ančhuca ach charami pertiskatta cjequiča. ¹⁹ Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

²⁰ Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquiča, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequiča ančhucqui. ²¹ Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquiziča. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz waquiziča. Nižaza joch yokquin žejlñi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquiziča, atipz waquiziča.

²² Nii noojiqui Yoozqui Israel žoñinaca casticaquiča.

Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cjiirtaqui cumplisnaquiča. ²³ ¡Ic maatakanacajay! ¡Wawa t'ichiñi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquiča. ¡Tjapa tii yokquiz žejlñi žoñinacajay! Ančaž llact'azaquiča, castictaž cjequiča. ²⁴ Žoñinacaqui quirquiz ticziž cjequiča. Yekjap žoñinacacazti tanžcu chjichtaž cjequiča yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoñinacaqui tii wajtchiz žoñinaca mantaquiča, nii yekjanacž timpu tucuzinžcama, nižaza Yooz munaña timpucama.

²⁵ 'Jalla nekztanaqui tjuñquizimi jiizquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siñalanaca wataquiča. Nižaza pajk kot ljoikiž kjawaquiča. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequiča, nižaza turwayžinta kuzziz cjequiča. ²⁶ Arajpachquin žejlñi kjananacami čhjekinskattaž cjequiča. Jalla nii cheržcu žoñinacaqui pinsaquiča, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinz tjewznaquiča. Jalla nižta watan žoñinacaqui tsucscukaz tismayaquiča. ²⁷ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui wejr, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñi, quejpžquiñi cheraquiča. Walja kjancan wejt azi tjeežcan tsjir taypiquiz tjonača. ²⁸ Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, ančhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucča chernza. Wajillaž ančuca ultim liwriiz tjuñi tjonaquiča.

²⁹ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; čhjul muntimi naazna.

³⁰ Ančhucmi tsjii munti ch'ojñapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunz timpu žcatžinča, jalla nii. ³¹ Jalla nižta irataž tii weriž chiitanaca watan, ančhucqui tuž zizaquiča, Yooz mantiz tjuñi žcatžinča, jalla nii.

³² 'Tii razunal cjiwča. Ima tjapa tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznana, tjapa weriž chiitanaca wataquiča.

³³ Arajpachami yokami tucuzinznaquiċha. Wejt takuzti anapanž tucuzinznaquiċha, panž cumplisnaquiċha.

³⁴ 'Anċhucqui persunpachquiz cwitaza. Anċhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, nižaza licz cjen, nižaza tii wir cusasanacžquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuž cjen žoñinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonz tjuñi tiripintit anċhuc tanaquiċha ³⁵ tsjii trampaqui tiripintitž tanža, jalla nižta irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamñi žoñinaca tiripintit tanaquiċha, casticzjapa. ³⁶ Anċhuczti listu tjaczi tjewzñi cjee. Zapuru anċhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watñi anawalinacquiztan atipzjapa, nižaza tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñž yujcquiz zuma prisintizjapa.

³⁷ Jalla nuž tjaajinchiċha Jesusaqui. Majiñqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatċha zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin želi okatċha. ³⁸ Tjapa žoñinacaqui wentan timpluquiz tjonatċha Jesusiž taku nonžñi.

22

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Jalla nektanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta irantižcatċha. Nii pijjstaqui pascua cjitataċha. ² Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami, “¿Jaknužt Jesusa conas?” cjican kazziċha. Pero ninacaqui parti žoñinaca walja eksk, ana coni atchiċha.

³ Jalla nektanaqui Satanás cjita zajraqui Judas kuzquiz luzziċha. Judasqui Iscariote cjitazakaztaċha. Judasqui parti tuncapan illzta žoñinacžquiztan nektantaċha. ⁴ Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkchiċha. Ninacžtan zalžcu, parlichċha, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵ Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoñinacaqui

anča cuntintutača. Paaz tjaaz compromitchiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptichiča, “Way” cjican. Nekztanaqui tantiya kallantichiča, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHIČHA

⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsaqui irantižquichiča. Nii pjijstiquiz tsjii uuzi wilana conspan-tača, pascua pjijsa paazjapa. ⁸ Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niž tjaajintanaca cuchanchiča. Pedružtan Juanžtan ninacatača. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhucquiž oka, učumnacaž pascua čhjeri lujljzjapa, tjaczca.

⁹ Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin wejrnacqui čhjeri tjacznaquiya?

¹⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui watja luzcu, tsjii žoñžtan zalaquiča kjaz luuz kuzzi. Nii žoñž wirquiz apznaquiča, jakziquin luzačhaja, jalla nezk. ¹¹ Jalla nezk luzcu nii kjuychiz žoñžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Tjaajiñi cjiča: ¿Jakziquin visitz kjuya žejlya, wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lujljzapaya?” ¹² Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya tjeeznaquiča ančhucaquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequiča. Jalla nezk čhjeri lujlz tjacznaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nekztan Jesusiž chiitacama watchiča. Jaziqui nekziqui pascu čhjeri kissiča.

¹⁴ Pascu čhjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niž illzta žoñnacžtan misquiz julziča. ¹⁵ Jalla nuž julžcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui ančhucatan tii pascu pjijsa čhjeri lujljapa ancha pecchinpanča, ima ticzcan. ¹⁶ Ančhucaquiz cjiwča, ančhucatan ana iya tii pjijsa paača, čhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantačhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pjijsa wilta paa-ača.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča. Nekztanaqui niiz illztanacžquiz cjichiča:

—Tii wasu tanžna. Ančhuccama tojžcuqui liczna. ¹⁸ Tekztan nawjkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licča, čhjuloracamat Yooz tjapa mantačhaja, niicama.

¹⁹ Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu niiz illztanacžquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Tiiča wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequiča ančhuca laycu. Nižaza wejr cjuñžcu, tii lujlnaquiča.

²⁰ Nekztan čhjeri lujlžcu, wasu tanziča. Nekztan niiz tuqui chiita taku irata chiichizakazza, tuž cjican:

—Wejt ljocqui ančhuca laycu tjawktaž cjequiča. Wejt ljocztan ew žejtz kamaña ut'aytaž cjequiča. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztanča.

²¹ 'Wejt quintra tarasunni žoñiqui wejttan chicapachača tii misquiz. ²² Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtča. Wejrqui Yooz Epiž munañpi jaru jalla nii kamañ jiczquiz okača. Wejt quintra tarasunni žoñžquizti anawaliž cjisnaquiča.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui ninacpora pewcsassiča:

—¿Jequit wejrnacquiztan nii tarasunni žoñi cjes? —Nuž cjican ninacpora pewcsassiča.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niiž wiruñaquí ní tjaajintanacaquí ch'aassičha, ject tucquin naazi cjeequí, jalla níi. ²⁵ Pero Jesusaquí ninacžquíz cjichičha:

—Chawc jilirinacaquí persun wajtchiz žoñinaca mantiñičha anawal patrunažtakaz. Nižaza níi jilirinacaquí mantita žoñinacžquíz jilirž honorakaz waytiskatčha, “walipan paačha tii jiliriquí”, cjican. ²⁶ Ančhuczi anaž nižta paaz waquizičha. Antiz ančhucquí tižta paaz waquizičha. Jakziltat tsjan chawc jilirižlaj níiquí, tjowažtakaz cjis waquizičha. Nižaza jakziltat mantiñižlaj níiquí, piyunažtakaz cjis waquizičha. ²⁷ ¿Ject tucquin chekan žoñejo? ¿Misquíz julžni žoñej chekanaquí? Už ¿níi misquíz atintiñi žoñej, jaa? Tii razunal cjiwčha: Misquíz julžni žoñičha tucquin chekanaquí. Jalla nuž cjenami wejrquí ančhucaporquíz atintiñi žoñižtakaztčha.

²⁸ Ančhucquí wejttañ čica žejlchinčhucpančha wejtquíz anawali watanami. Wejtquíztañ ana zarakchinčhucčha. ²⁹ Jalla nižtiquíztañ wejrquí ančhuc uchačha, mantiñi jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpquí mantiñi jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta. ³⁰ Jalla nuž cjen ančhucquí arajpach wajtquin wejttañ čica želaquíčha, nižaza wejttañ čica lujlznaquíčha. Nižaza nekziquí wejttañ čica jilirž sillquíz julznaquíčha tuncapan Israel t'akquíz žoninaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŇI CHIYAQUIČHA

³¹ Nekztan Jesusaquí cjichičha:

—Simona, Simona, tiim zizaquíčha amquí. Satanasquí am pecčha, níiž parti cjiskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecčha, ujquíz tjojtskatzjapa. ³² Simona, am laycu tjurt'ižinčinčha ana juc'anti upa kuzziz cjejajo. Amquí

Yoozquin tjapa kuztan quejpžcu am jilanaca yana-paquičha tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³ Nekztanaqui Simonaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkzjapa; carsilquizimi lusasačha; nizaza amtan chicapachami tic-snasačha.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Pedro, amquiz chiyučha, ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquičha. Čhjep wilta wejr ana pajñim chiyaquičha.

JESUSIŽ CHIIŽINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychičha, tuž cjican:

—Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinčha ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekjat čhjatchiz. Jalla nuž okan ;ančhucaquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaazičha:

—Anaž čhjulumi pjaltichičha, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqui chjicha. Nižaza jakziltat paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷ Ančhucaquiz chiyučha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjičha: “Castictaž cjequičha anawal žoñinacžtan chica”. Wejt persunquiz cumplistančha nii cjirta Yooz takuqui. Nižaza tjapa cjirta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistančha.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, tekzi pizc arma žejlčha.

Jesusaqui kjaazičha:

—Nužquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPŽQUIN MAYIZICHIČHA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Olivos cjita curullquin ojkchičha, jalla nicju ojkñipantačha. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz apzičha. ⁴⁰ Olivos cjita curulla irantižcu, Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiztan žoñiž maz čhjacta, jalla nužullquin ojkchičha. Jalla nicju quillsičha Yooz Ejpžquin mayizizjapa. ⁴² Mayizican cjichičha:

—Yooz Tata, amqui munaquiž niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisquiztan. Pero anal wejt kuzcama ojkz pecučha. Jaknuž am kuz munčhaja, jalla niicama ojkz pecučha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jecžquichičha, Jesusa azi tjaazjapa. ⁴⁴ Jesusaqui jalla nuž ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatčha. Jalla nuž mayizan ancha pjalñi pjatzičha ljocžtakaz čhjujatčha yok kjutñi.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz žeržcu, tsijtsičha Jesusaqui. Nekztanaqui niž tjaajintanacžquiz quejpcičha. Ninaca llaquizinpantiž tjabatčha. Nuž cjen Jesusaqui tjañi zalchičha. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhucqui kjažtiquiztan tja-j-o? Žaazna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaž ima parla žerznan, walja žoñinaca tjonchičha. Judas cjita žoñiqui tucquinpan tjonchičha. Judasqui nii tuncapan illzta žoñinacž partiquiztantačha. Nekztan Jesusižquin macjatchičha chjulzjapa. ⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjichičha:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtčha Yooz cuchanžquita žoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlñi žoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'aquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchiča, žew cjuñi chjajtžinchiča. ⁵¹ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'aquiča.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhjetinchiča. ⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchiča. Ninacžquiz paljaychiča Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ žoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinča ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucča. Pero anziča ančhuca tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasača.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŇI CHIICHIČHA

⁵⁴ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusa preso tanchiča. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchiča. Pedruqui ažkquiztanalla apziča. ⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio taypiquiz tsjii uj luminaru taaziča. Žoñinacaqui uj muytata julzi želatča. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatča. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinča. Nekztan naaqui cjichinča:

—Tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklajñitala, niiž tiic, ¿ana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchiča, tuž cjican:

—Cullaca, nii žoñi anal pajuča.

⁵⁸ Jalla niiž wiruñpacha, tsjiizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichiča:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaaziĉha; tuž cjican:

—Anapanĉha wejrqui.

⁵⁹ Tsjii orquiztanaqui yekja žoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werara, tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñi-pantala. Tiiqui Galilea wajtchiz žoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiĉha:

—Jila, ĉhjulukam nižta chiiĉhani, anal zizuĉha.

Jalla nuž chiyan nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawĉhiĉha. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutžcu cheržquichiĉha. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñziĉha. Tuquiqui Jesusaqui cjichiĉha: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiĉha. Ćhjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiĉha”. ⁶² Jalla nuž watžcu, Pedruqui ulanchiĉha. Nuž ulanžcu ancha kaachiĉha, Jesusa ana pajñi chiižcu.

⁶³ Jesusa itžñi žoñinacaqui walja iñarchiĉha. Nižaza Jesusa wjajtchiĉha. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž ĉhjujcu chawjczinžcu yujcquiz kjitchiĉha, tuž cjican:

—¡Tantiyalla! ¡Ject am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niiž quintra ĉhjul anawalinacami chiichiĉha, nuž iñarchiĉha.

JESUSA JILIRINACŽ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶ Tjuñiž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntas-siĉha, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjajajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya ĉhjitchiĉha. Nicju ajczi jilirinacžquin apan-tichiĉha. Nekztan jilirinacaqui nižquiz pecunchiĉha, tuž cjican:

⁶⁷ —Jaziqui am chiya, ĵampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiž anĉhucqui. ⁶⁸ Nižaza wejrqui anĉhucaquiz pewcznaž

niiqui, anaž wejr werara kjaazta cjeeča. Nižaza wejr anaž cujtznaquiča ⁶⁹ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeeča. —Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁷⁰ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi žoñinacaqui pecunchiča, tuž cjican:

—¿Am Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrpanča, ančhucž pecuncha, jalla nužupanča.

⁷¹ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Čhjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Učhumpachala niž persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichiča, “Yooz Majchča wejrqui” cjican.

23

JESUSIŽTAN PILATO CJITA JILIRŽTAN

¹ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsi-tsiča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča Pilato cjita jiliržquin. ² Jalla nicju uj tjojtñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii žoñi wajtchinča, tii wajtchiz žoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii žoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrtča Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrtča chawc jiliritqui”.

³ Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliriqui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz žoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

⁴ Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi žoñinacžquiz cjichiča:

—Anal tii žoñžquiz čhjul ujmi wačuča.

⁵ Nii žoñinacazti ancha ujquiz tjojtskatz pecatĉha. Jalla nižtiquiztan cjichiĉha:

—Tii žoñiqui niiž tjaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatĉha tiiqui. Jaziqui tekzi nižtazakaz paaĉha.

JESUSA HERODIŽQUIZ CHJICHTA

⁶ Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziĉha, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz žoñikaya?

⁷ “Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchiĉha. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatĉha nii ora. ⁸ Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutaĉha. Walja niiž puntuquiztan quintunaca nonchiĉha. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalz pecatĉha. Jesusa milajru paañi chertz pecatĉha. ⁹ Herodesaqui walja pewcñi kallantichiĉha. Pero Jesusazti ana kjaazñi žejlchiĉha. ¹⁰ Jalla nicju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatĉha. Ninacaqui walja Jesusiž quintrā chiichiĉha, uj tjojtunzjapa. ¹¹ Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarchiĉha. Burla paachiĉha. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjutziĉha. Jalla nektanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichiĉha. ¹² Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitaĉha. Niiž tuquiqui quintrataĉha.

JESUSA PILATUŽQUIN CUCHANTA

¹³ Jalla nektanaqui Pilatuqui juntjapchiĉha timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami.

¹⁴ Juntjapžcu, cjichiĉha:

—Anĉhucqui wejtquiz tii žoñi zjijcchinĉhucĉha, tuž cjican: “Tii zoñiqui žoñinacaž aptjapñiĉha”. Nektanaqui

ančuca yujcquiz tiižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii žoňž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii žoňžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui. ¹⁵ Herodesaqui nižazakaz ana čhjul ujmi watchičha. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitača. Ziza ančhucqui, tii žoňiqui anapanž ticz waquiziča. ¹⁶ Jaziqui cunkal casticača, nekztanaqui cutsnača.

¹⁷ Nii pijjstiquiz cjenaqui Pilat jiliriqi cuzturumpichiztača, tsjii pres žoňi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paaňitača žoňinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁸ Jalla nuž Pilatuž chiitiquiztanaqui tjappacha nii žoňinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Panž chjichla tiiqui! ¡Antiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatača, nii wajtquin jilirž quintra žoňinaca aptjaptkalča, y nižaza žoňiž contkalča. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatača. ²⁰ Pilatuqui Jesusa cuts peccan žoňinacžquiz wilta paljaychiča. ²¹ Nii žoňinacazti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

²² Čhjep wiltiquiz Pilatuqui paljaychiča tuž cjican.

—Tii žoňi, ¿čhjul anawali paachejo? ¡Wejrqui tii žoňž uj ana wachula! ¡Anaž ticz waquiziča tiiqui! ¡Jaziqui cunkal casticača, nekztanac cutsnača!

²³ Pero nii žoňinacazti juc'anti kjawchiča, “Cruzquiz ch'awczna” cjican. Timplu jilirinacami žoňinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscama. ²⁴ Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichiča. ²⁵ Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoňi cutziča žoňinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra žoňinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoňi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii žoňinacž kuzcama wali cjeyajo.

JESUSA CRUZQUIZ CH'AWCTA

²⁶ Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchičha, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii žoņi tanz-ičha cruza tjuzjapa. Nii žoņiqui Cirene wajtchiztačha, Simona cjitatačha. Jochquiztan tjonatčha. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzzičha. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchičha.

²⁷ Walja žoņinacaqui apznatčha. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. ²⁸ Pero Jesusaqui maatakanaczquiz cheržcu paljaychičha, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančhuca persunjapa nižaza ančhuca maatinaczquiztan kaa. ²⁹ Tsjii ora tjonaquičha. Nii oraqui žoņinacaqui sufris cjen chiyaquičha, “Ana majtņi maatakanacaqui cuntintuž cjequičha. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequičha. Nižaza anaž piz t'ichiņi maatakanacaqui cuntintuž cjequičha”. ³⁰ Nii ora zakaz žoņinacaqui walja sufris cjen curunaczquiz paljayaquičha, tuž cjican: “Wejtnac juntun tjojtžca”. Nižaza lumanaczquiz cjequičha, “Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. ³¹ Tsjii ch'ojņi muntiquiz tižta paaquiž niiqui, kjoņ muntiquiz juc'ant ana wali paaquičha. —Jalla nuž paljaychičha Jesusaqui.

³² Zultatunacaqui pucultan tjaņinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchičha Jesusižtan chica. ³³ Calavera cjita yoka irantižcu, Jesusa cruzquiz ch'awcchičha. Nižaza nii pucultan tjaņinaca cruzquiz ch'awctazakaztačha, tsjii tjaņizti žew latuquiztan, tsjii tjaņizti zkar latuquiztan. ³⁴ Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Tatay, tii žoņinaca pertuna, čhjulut paačhaja, anaž intintičha ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zur-tiyassiča. ³⁵ Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatča. Jilirinacami ancha burla paachiča, tuž cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriičiča. Ultim werar Cristumčhalaj niiqui, Yooziž illztamčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶ Nižaza zultatunacaqui burla paachiča. Macjatžcu jar vinu tirinčiča. ³⁷ Nižaza cjichiča:

—Amqui judionacž chawc jilirimčhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Nižaza cruzquiz Jesusiž ach juntuñ litranaca cjiirtatača. Čhjep tawkquiztan cjiirtatača, griego taku, latín taku, hebreo taku. Jalla tuž cjiirtatača: “Tiiča judionacž chawc jiliriqi”.

³⁹ Tsjii ch'awcta tjañi žoñiqui Jesusižquiz ana wal taku chiichiča, tuž cjican:

—Amqui Cristumčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla. Nižaza wejrnacmiž liwriya.

⁴⁰ Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujziča, tuž cjican:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ¿Am anam Yooz eks, kjažtatajo? ⁴¹ Učhumqui ujquiztan sufristanča. Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquiziča. Tii žoñizti ana čhjul ujchizza.

⁴² Nekztan nii tsjii tjañ žoñiqui Jesusižquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Jesusa, čhjulatorat amqui mantiz kallantačhaja, jalla nii ora wejr cjužnalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral amquiz cjiwča, tonjtanpacha amqui wejttan chica cjequiča, Paraíso cjita zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZIČHA

⁴⁴ Nii oraqui taypuruž cjisnatča. Tjapa nii yokaqui zumchi cjissičha, majñakak oracama. ⁴⁵ Tjuñiqui zumchi cjissizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajrziča. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyuča.

Jalla nuž chiižcu, ticziča.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsjii romanž zultat jiliriqiu Yooz honora paljaychiča, tuž cjican:

—¡Ultim weraratalča, tiiqui lijitum žoñitakalča! Ana ujchiztakalča.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherñi žoñinacaqui ancha llaquita ojkchiča. ⁴⁹ Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami ažkquiztan chekzcan quirchiča. Tsijtsucakaz cheksiča nii watñiqui.

JESUSIŽ CURPU SIPULTURQUIZ TJATŽTA

⁵⁰ Tsjii zuma žoñi želatča José cjita. Yooz mantitacama kamñitača. Judea yokquin Arimatea wajtchiz žoñitača. Judiuž jilirinacž partitača. ⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuñiž tjewsñipantača. Nižaza niiqui anatača Jesusa konz kuzzizqui parti jilirinacžtanaqui. ⁵² Nekztan Pilatužquin ojkchiča Jesusiž curpu mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali pajk pañužtan capziča. Nekztanaqui sipulturniž tjatziča. Nii sipulturuqui wali pajk mazquiz pjettakalča. Anatakalča yekja almami tjatta niiqui. ⁵⁴ Jeez tjuñi žcatžintiquiztan, žoñinacaqui tjacznatča jeez tjuñquiz žejlzjapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui Juzquiz apziča, Jesusiž sipulturu cheri, jaknužt tjatžtažlaja, nii cheri. ⁵⁶ Jalla

nekztanaqui persun kjuya quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjajlinz cremanaca jalla nii tjacziča. Nekztanaqui jeejz tjuñquiziqui jeejziča, judiuž lii jaru.

24

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

¹ Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipultura ojkčiča walja wentan. Tjaczta ulurchiz aceitenaca chjitchiča, Jesusiž curpu tjajlinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza.

² Jalla nicju irantižcu nii sipulturu pjuczta mazqui cjetžta cherziča. ³ Nekztanaqui sipulturquiz luzziča. Pero Jesusiž curpuqui ana wajtčiča. ⁴ Jalla nižtiqiztan ninacž kuz turwayskatatča. Ana jaknužquin zizi atčiča, čhjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsijtsi cherziča. Ninacž zqiti walja llijatča. Maatakanacžtan chica cjissiča. ⁵ Jalla nuž cheržcu walja tsucchiča maatakanacaqui. Tuzi t'okziča. Jalla nuž cjen pucultan luctakažtakaz anjilaqui chiižinčiča maatakžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiqiztam ančhucqui ticzinacporquiz žejtñi žoñi kjurjo? ⁶ Anaž tekz žejlča niiqui. Jacatatchiča niiqui. Ančhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinchipanla, jalla nii. ⁷ Nicju Jesusaqui mazinčiča, “Yooz Epiž cuchanžquita Žoñtča wejrqi. Ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Nižaza cruzquiz ch'awčžcu contal cjeeča. Pero čhjep majquiztanaqui jacatatača”. Jalla nuž Jesusaqui mazinčitača.

⁸ Jalla nuž chiyan maatakanacaqui cjuñziča Jesusiž mazintanaca. ⁹ Jalla nekztanaqui sipulturquiztan quejpžcu, tjappacha quint'ichiča niž tuncamani illzta žoñinacžquiz, nižaza tjapa nekc žejlñi žoñinacžquiz. ¹⁰ Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tjuuchiztača: María

Magdalenatača, Juanatača, Jacobuž maatača Mari-
iqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatača. Jalla ni-
nacaqui Jesusiž illzta žoñinacžquiz quint'ichiča, jaknužt
watchi, jalla nii. ¹¹Jalla nii maatakanacž quint'ita anapan
criichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

—¿Čhjulukat lucuratažtakaz chiičhani nii
maatakanacaqui? —jalla nuž cjichiča Jesusiž illzta
žoñinacaqui.

¹²Jalla nuž ana criižcumi Pedruqui ulanžcu sipulturu
cherzñi zajtchiča. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherziča.
Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojčkžta želatča. Jalla
nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkchiča, čhjulut
watchaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaažinta žoñinacaqui
Emaús cjita watjaž okatča. Emaús watjaqui tsjii tun-
caman kilometrotača Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴Jiczquiz
ojkcan, ninacpora parlassatča, tjapa Jesusiž puntu
watchinaca, jalla nii. ¹⁵Nuž parlasan, Jesusapachača
žcatžinžquichi. Nekztan ninacžtan chica ojkchiča.
¹⁶Jesusižtan chica ojkcanami, nii pucultanaqui anapan
pajñi cjissiča. ¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz
pewcziča, tuž cjican:

—Jiczquiz ojkcan, ¿čhjul puntu ančhucqui parlasjo?
¿Kjažtiquiztan llaquita ančhuc ojkjo?

¹⁸Tsjiižuñqui Cleofás cjitatača. Jalla niiqui kjaaziča,
tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu
zizza. Am nekz žejlcan, ¿nii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Čhjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichiča:

—Tii quintu žejlča. Tsjii Jesusa cjita žoňi želatča, Nazaret wajtchiz žoňi. Yooz taku paljayňi profetatača niiqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoňinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachiča. Nižaza Yooz taku zumapan parličiča. ²⁰ Jalla nekztanaqui učhum timplu jilirinacami učhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹ Wejrnacqui cjetuča, “Niiqui Israel wajtchiz žoňinaca liwriyaa” cjichintača. Nižaza tonjtanpacha čhjep majča, tižta watchiqui. ²²⁻²³ Wejtnacaquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu cherzňi ojkchiča. Jalla nekztanac “Jesusiž curpu ana žejlča” cjican tjonchiča. Tjonžcu quint'ichiča, tižta. Sipulturquin anjilanaca chertkalča. Anjilanacaqui cjitkalča “Jesusaqui vivo žejtchiča” cjican. Jalla nuž quint'itkalča maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsucchinča wejrnacqui. ²⁴ Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu cherzňi ojkchiča. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherziča. Pero Jesusa ana cherchiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ancha ana intintiňi ančhucqui. ¿Kjažtatajo? ¡Ancha ch'aman criichinčhucča tjapa Yooz taku paljayňi profetanacž cjjirtaqui! ²⁶ Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, ¿ana jaa?

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjaajňi kallantichiča, tjapa cjjirta Yooz takunaca niíž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjjirta libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayňi profetanacž libruquiztan tjaajinchiča niíž persun puntuquiztan.

²⁸ Jalla nekztanaqui jakziquin ojektčhaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtz cjichitača. ²⁹ Nii pucultan žoňinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjican:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaž cjissa, joz zumča.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzziča. ³⁰ Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanziča niiž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztan ninacžquiz tojziča. ³¹ Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajñiž cjissiča, čhjujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchiča. ³² Nii pucultanaqui ninacpora parlasiča, tuž cjican:

—Učhumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učhumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, ¿ana jaa?

³³ Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpciča. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoñinacžtan zalchiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴ Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werara jacatatchipanča Jesusa Jiliriqui. Simonaqui zakaz cherchiča.

³⁵ Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jiczquiz okan, ninacžquiz watčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZIČIČA

³⁶ Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž taypiquiz tsijtsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—¿Zuma kuzziz cjeel!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjissiča, ancha tsuchiča. Pinsichiča, “Almaž caa” cjican. ³⁸ Pero Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraz chernna. Wejt kojchaz

cherzna. Wejrpachača. Lanzna. Chera. Tsjii alma animuqui ana janchichizza, nižaza ana tsjijchizza. Ančhucqui cherča, wejrtča janchichizmi tsjijchizmi.

⁴⁰ Jalla nuž chiican, Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeeziča. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, “Jesusaqui žejlča werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutača. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucalta ĵčhjulut lujljapa žejl?

⁴² Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachiča ch'iz canca, nižaza mazk'a. ⁴³ Jesusaqui nii čjjeri tanžcu lujlchiča ninacaž cheran. ⁴⁴ Nekztanac cjichiča:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančhucquiz mazinchantiča, jaknužt wejtquiz watstantažlaja, jalla nii. Jaziqui cumplispantača tjapa wejt puntuquiztan cjiirta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cjiirchiča, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cjiirchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cjiirta zakaztača wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchiča. ⁴⁶ Nižaza cjichiča:

—Jalla tuž cjiirtatača. Cristuqui ticspantača. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantača. ⁴⁷ Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacionanacaran liwriiñi taku paljaystanča. Jerusalén wajtquiztan liwriiñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjican, paljayaquiča, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquiča. Tisticunacača ančhucqui. ⁴⁹ Yooz Ejpqui ančhucquiz taku compromitchiča ančhuc kuzquiz Espiritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui

ančucaquiz wajilla cuchanžcača nii wejt Yooz Epiž compromitta Espiritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanžquita Espiritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰ Jalla nektanaqui Jesusaqui ninaca chjitchičha wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž chiižcuqui, Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča. Tsewcchucpacha waytiscu chjichtatača.

⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichiča.

⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchiča, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184